

**TERMY
MALTAŃSKIE**
POZNAŃ

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

Dla budynku firmy:

Kompleks sportowo-rekreacyjny Termy Maltańskie

ul. Termalna 1, 61 - 028 Poznań

ZATWIERDZIŁ:

OPRACOWAŁ:

Data opracowania: Kwiecień 2019r.

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 1 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

Spis treści

1	Przeznaczenie instrukcji	4
2	Podstawa prawna oraz dokumenty związane	5
3	Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem	5
3.1	Warunki ochrony przeciwpożarowej obiektu:	5
3.1.1	Dane właściciela budynku:	5
3.1.2	Dane kontaktowe osób w przypadku podjęcia interwencji przez Państwową Straż Pożarną na terenie Kompleksu Sportowo-Rekreacyjnego Termy Maltańskie	5
3.1.3	Lokalizacja obiektu:	6
3.1.4	Sposób użytkowania:	6
3.1.5	Zachodzący proces technologiczny:	6
3.2	Charakterystyka pożarowo-techniczna budynku	7
3.2.1	Konstrukcja budynku:	7
3.2.2	Powierzchnia:	8
3.2.3	Wysokość:	8
3.2.4	Liczba kondygnacji:	9
3.2.5	Warunki usytuowania:	9
3.2.6	Kategoria zagrożenia ludzi:	9
3.2.7	Gęstość obciążenia ogniowego strefy pożarowej:	9
3.2.8	Zagrożenie wybuchem:	9
3.2.9	Klasa odporności pożarowej:	9
3.2.10	Stopień rozprzestrzeniania ognia:	10
3.2.11	Strefy pożarowe:	10
3.2.12	Warunki ewakuacji ludzi lub ich uratowania w inny sposób:	11
3.2.13	Instalacje w budynku:	13
3.2.14	Sposoby zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji pożarowych:	13
3.2.15	Wentylacja	13
3.2.16	Przewidywalna maksymalna liczba osób w budynku:	14
3.2.17	Główny zawór gazu:	14
3.2.18	Wyposażenie budynku w znaki bezpieczeństwa:	14
3.2.19	Miejsce zbiórki do ewakuacji:	14
3.2.20	Parametry występujących substancji palnych występujących w budynku:	15
3.2.21	Drogi pożarowe:	15
3.3	Potencjalne źródła powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu	16
3.4	Wymagania bezpieczeństwa pożarowego	17
3.4.1	Dla pomieszczeń biurowych i socjalnych	17
3.4.2	Dla pomieszczeń magazynowych i gospodarczych	18
3.4.3	Dla pomieszczeń warsztatowych	18
3.4.4	Dla garaży i parkingów	18
4	Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym;	19
4.1	Wyposażenie budynku w urządzenia przeciwpożarowe oraz gaśnice:	19
4.1.1	Gaśnice:	19
4.1.2	Zaopatrzenie wodne do wewnętrznego gaszenia pożaru:	20
4.1.3	Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru:	22
4.1.4	Instalacja awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego:	22
4.1.5	System sygnalizacji pożaru:	23

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 2 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

4.1.6	Dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO)	23
4.1.7	Stałe urządzenia gaśnicze:	23
4.1.8	System oddymiania:	24
4.1.9	Drzwi przeciwpożarowe:	24
4.1.10	Ręczne ostrzegacze pożarów (ROP):	24
4.1.11	Przeciwpożarowy wyłącznik prądu	24
4.2	Sposoby poddawania przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic:	24
4.2.1	Ogólne wytyczne:	24
4.2.2	Podręczny sprzęt gaśniczy:	25
4.2.3	Hydranty wewnętrzne i zewnętrzne:	26
4.2.4	Instalacja awaryjnego oświetlenia:	26
4.2.5	System sygnalizacji pożarowej:	27
4.2.6	System oddymiania:	28
4.2.7	Drzwi przeciwpożarowe:	28
4.2.8	Przeciwpożarowy wyłącznik prądu:	29
4.3	Czasookresy przeglądów sprzętu i instalacji	29
5	Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;	31
5.1	Alarmowanie	31
5.2	Zasady postępowania pracowników	32
5.3	Zasady gaszenia pożarów	33
5.3.1	Zasady ogólne	33
5.3.2	Gaśnice i zasady gaszenia pożarów przy użyciu gaśnic	34
5.4	Instrukcja obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego	37
5.5	Instrukcja użycia hydrantu wewnętrznego:	38
5.6	Instrukcja użycia koca gaśniczego:	38
6	Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;	39
6.1	Wytyczne zabezpieczenia prac pożarowo- niebezpiecznych	39
6.2	Podstawowe obowiązki wykonawcy prac pożarowo niebezpiecznych	41
7	Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania	42
7.1	Warunki techniczne ewakuacji:	42
7.2	Zasady organizacji akcji ewakuacyjnej:	42
7.3	Ogólne zasady organizacji akcji ewakuacyjnej:	43
7.4	Czynniki powodujące utrudnienia podczas ewakuacji ludzi:	44
7.4.1	Toksyczne produkty rozkładu i spalania:	44
7.4.2	Poruszanie się w warunkach zadymienia:	44
7.4.3	Występowanie wysokich temperatur i płomienia:	45
7.5	Zachowania się ludzi w warunkach zagrożenia:	45
7.5.1	Ewakuacja i zjawisko paniki	45
7.6	Instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru i podjęcia decyzji o ewakuacji ludzi	46
7.7	Szczegółowa Instrukcja bezpiecznej ewakuacji z obiektu	47
7.8	Ratownicy - ogólna procedura ewakuacji z niecek i hali basenowej	47
7.9	Siły do przeprowadzenia ewakuacji	48
7.10	Praktyczne sposoby sprawdzania organizacji ewakuacji	48
7.10.1	Podstawa prawna	48
7.10.2	Przedmiot i zakres	49
7.10.3	Opis postępowania	49
7.10.4	Organizacja ćwiczeń	49

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE
62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298
www.osp-tarnowopodgorne.pl

Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki
tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 3 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

8	Sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji	50
9	Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami	51
9.1	Czynności zabronione – wytyczne dla wszystkich użytkowników:	51
9.2	Zadania i obowiązki właściciela/zarządcy obiektu	53
9.3	Obowiązki Dyrektora.....	53
9.4	Obowiązki kadry kierowniczej	54
9.5	Zadania i obowiązki pracowników ochrony obiektu	54
9.6	Zadania i obowiązki pracowników bez względu na zajmowane stanowisko.....	55
9.7	Zadania i obowiązki pracowników firm zewnętrznych wykonujących prace na terenie:.....	55
9.8	Materiały niebezpieczne pożarowo – wytyczne stosowania, składowania i magazynowania:	56
10	Załączniki	57
10.1	Oświadczenie zapoznania się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego	58
10.2	Instrukcja postępowania w przypadku uruchomienia systemu.....	59
10.3	Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pod względem pożarowym – wzór.....	60
10.4	Zezwolenie nr na prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym - wzór	62
10.5	Znaki ochrony przeciwpożarowej zgodne z PN-EN ISO 7010:2011.....	64
10.6	Znaki bezpieczeństwa Ewakuacyjne zgodne z PN-EN ISO 7010:2011	65
10.7	Sposoby ewakuacji ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się (w zależności od stopnia dysfunkcji i możliwości praktycznych)	70
10.7.1	Ewakuacja osoby poszkodowanej przez dwie osoby przy użyciu noszy.....	70
10.7.2	Ewakuacja na krześle.....	70
10.7.3	Ewakuacja osoby poszkodowanej chwytem kończynowym.....	71
10.7.4	Ewakuacja osoby poszkodowanej przez dwie osoby „na stołeczku”.	71
10.7.5	Ewakuacja osoby poszkodowanej przez dwie osoby chwytem „huśtawkowym”	72
10.7.6	Ewakuacja osoby poszkodowanej przez jedną osobę chwytem „strażackim”.....	72
10.7.7	Ewakuacja osoby poszkodowanej przez jedną osobę chwytem „łumokowym”.	73
10.7.8	Ewakuacja osoby poszkodowanej przez jedną osobę chwytem na „barana”.	73
10.7.9	Ewakuacja osoby poszkodowanej sposobem wyprowadzania z pomocą:	74
10.8	Aktualizacja Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego.....	75
10.9	Szczegółowa Instrukcja bezpiecznej ewakuacji z obiektu.....	75
11	Plany graficzne	75

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 4 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

1 Przeznaczenie instrukcji

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego przeznaczona jest dla pracowników obiektu oraz dla służb Państwowej Straży Pożarnej prowadzącej prace kontrolne i działania ratowniczo-gaśnicze. Celem opracowania Instrukcji jest zapoznanie wszystkich pracowników z:

- Zagrożeniem pożarowym i wybuchowym,
- Zasadami zapobiegania możliwości powstania pożaru,
- Organizacją i warunkami ewakuacji,
- Zasadami postępowania pracowników na wypadek powstania pożaru,
- Zasadami współdziałania z kierującymi akcją ratowniczo-gaśniczą.

Instrukcja powinna być wdrożona do stosowania w sposób zwyczajowo przyjęty w danej jednostce organizacyjnej - decyzją osoby odpowiedzialnej za jej funkcjonowanie. Wszyscy pracownicy powinni zostać zapoznani z ustaleniami instrukcji oraz potwierdzić przyjęcie tego do wiadomości. Przestrzeganie ustaleń zawartych w instrukcji ma na celu zminimalizowanie zagrożeń pożarowych oraz zwiększenie skuteczności działań ratowniczo-gaśniczych i ewakuacyjnych.

Wszyscy pracownicy, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko są zobowiązani do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń.

Postanowienia instrukcji obowiązują również wszystkich korzystających z obiektu, prowadzących na jego terenie jakiegokolwiek prace w obiekcie.

Sposób przechowywania w/w dokumentu, powinien zapewnić możliwość ich natychmiastowego wykorzystania na potrzeby prowadzenia działań ratowniczych. W sytuacji działań ratowniczych zarządzający budynkiem przekazuje je dowódcy pierwszej jednostki straży pożarnej przybyłej na teren zakładu.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 5 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

2 Podstawa prawna oraz dokumenty związane

- Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991r. (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 620.)
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz.719, 2010r)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. 2015 poz. 1422)
- Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr. 124, poz. 1030)
- Ustawa Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, 1276,1496, 1669.)
- Dokumentacja projektowo-techniczna budynku

3 Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem

3.1 Warunki ochrony przeciwpożarowej obiektu:

3.1.1 Dane właściciela budynku:

Kompleks Sportowo-Rekreacyjny reprezentowana przez:
Jerzy Krężlewski – Prezes Zarządu
Krzysztof Rosik – Wiceprezes Zarządu

3.1.2 Dane kontaktowe osób w przypadku podjęcia interwencji przez Państwową Straż Pożarną na terenie Kompleksu Sportowo-Rekreacyjnego Termy Maltańskie

Lp.	Nazwisko	Imię	Telefon kom.	Funkcja lub stanowisko
1.	Kula	Arkadiusz	501 936 470	Zarządca Obiektu
2.	Burzyński	Grzegorz	501 936 560	Dyrektor Techniczny
3.	Krężlewski	Jerzy	602 585 797	Prezes Zarządu
4.	Rosik	Krzysztof	512 651 137	Wiceprezes Zarządu

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Stoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 6 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

3.1.3 Lokalizacja obiektu:

- Budynek zlokalizowano w Poznaniu przy ul. Termalnej1
- Odległość do najbliższej jednostki Państwowej Straży Pożarnej:
Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu
Jednostka Ratowniczo Gaśnicza JRG 3, Poznań, ul. Warszawska 349, ok. 3 km.
- Odległość do najbliższej jednostki Państwowej Straży Pożarnej:
Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu
Jednostka Ratowniczo Gaśnicza JRG 1, Poznań, ul. Wolnica 1, ok. 3 km.

3.1.4 Sposób użytkowania:

Obiekt jest użytkowany przez stałą załogę zapewniającą bieżącą eksploatację i obsługę przez 7 dni w tygodniu w godzinach

Zaznaczeni na czerwono są 24h w obiekcie.

Dzień tygodnia	Poniedziałek - Piątek				Sobota, Niedziela, Święta		
Godziny	6:00-9:00	9:00-16:00	16:00-23:00	23:00-6:00	7:00-9:00	9:00-23:00	23:00-6:00
Ochrona	2	1 (2 osoby są w wakacje, ferie i święta)	2	2	2	2	2
KOT (kierownik obsł. technicznej) + konserwatorzy	1 + 2 do 3	1 + 2 do 3	1 + 2 do 3	1 + 2 do 3	1 + 2 do 3	1 + 2 do 3	1 + 2 do 3
BOK (biuro obsługi klienta)		2	2			2	
KASY	2	3	4		2	4	
Obsługa Basenu Sportowego		1	1 do godz. 21:00			1-2 Tylko podczas zawodów sportowych	
Administracja		40					
Firma sprząająca	12	12	5	14	7	5	14
Klienci	Tylko basen sportowy	∞	∞		Tylko basen sportowy	∞	

3.1.5 Zachodzący proces technologiczny:

W budynku nie występują procesy produkcyjne ani nie są składowane materiały niebezpieczne pożarowo w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. Nr. 109, poz. 719)

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 7 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

3.2 Charakterystyka pożarowo-techniczna budynku

3.2.1 Konstrukcja budynku:

Budowę kompleksu obiektów prowadzono — latach 2009 — 2011, dopuszczenie obiektu do użytkowania nastąpiło w II połowie 2011 roku. Inwestycję zrealizowano na podstawie pozwolenia na budowę wydanego przez Prezydenta Miasta Poznania oraz dokumentacji projektowej uzgodnionej z rzeczoznawcą ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych.

W związku ze specyfiką obiektu, inwestor uzyskał odstępstwo od obowiązujących przepisów techniczno-budowlanych w zakresie uszczelniania przeciwpożarowego zabezpieczenia: przepustów instalacyjnych przechodzących przez strop oddzielenia przeciwpożarowego pomiędzy parterem, a częścią podziemną (podbaseniem). Skomplikowany charakter instalacji technologii basenowej, uniemożliwia zastosowanie wymaganych zabezpieczeń.

Warunkiem wyrażenia zgody na powyższy stan rzeczy jest:

- Wyposażenie obiektu w system sygnalizacji pożaru. włączony do systemu monitoringu pożarowego PSP
- Wyposażenie obiektu w dźwiękowy system ostrzegawczy.
- Zapewnienie natężenia oświetlenia awaryjnego na poziomie minimum 5 lux.
- Zwiększenie ilości podręcznego sprzętu gaśniczego o 50% w stosunku do normatywu w części technicznej (podbaseniu).

(Powyższe wymagania zostały spełnione)

- Fundamenty budynku
Zespół budynków posadowiony został na lawach fundamentowych żelbetowych, powiązanych z sobą żelbetową płytą. wylewaną na budowie.
- Ściany nośne - konstrukcyjne
Konstrukcyjne ściany zewnętrzne budynku wykonano z cegły sylikatowej lub wylewane jako żelbetowe w układzie słupowo ryglowym.
- Stropy nad piwnicą i wyższymi kondygnacjami
Stropy stanowiące przekrycie poszczególnych kondygnacji budynku oparte są na podłużnych i poprzecznych ścianach. Wszystkie stropy stanowią konstrukcję żelbetową.
- Konstrukcja dachu budynku
Dach nad częścią basenową stanowi konstrukcję stalową, przekrytą blachą trapezową i wełną mineralną z warstwą papy.
Natomiast nad częścią biurowo, socjalno-szatniową stropodach stanowi konstrukcję żelbetową, przykryty wełną mineralną i papą.

Kompleks został zaprojektowany jako zabudowa wolno stojąca w stosunku do innych obiektów. Główne elementy założenia projektowego, stanowi hala basenowa z widownią dla 3784 widzów oraz hala basenów rekreacyjnych ze zjeżdżalnią wraz z zespołem saun. Jako obiekty małe kubaturowe poza zasadniczym zespołem obiektów, wykonano sauny zewnętrzne oraz trafostację i agregat prądotwórczy.

Od strony wschodniej hal basenowych usytuowano pawilon usługowy obsługujący zawodników i użytkowników basenów oraz służb wewnętrznych i widzów.

Rozmieszczając zespoły funkcjonalne w obiekcie, przyjęto podstawową zasadę rozdziału ruchu widzów od użytkowników basenów i obsługi technicznej.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 8 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

Użytkownicy basenu sportowego wchodzi do budynku na poziomie parteru przez główny hall wejściowy. Zaprojektowano dwa wejścia użytkowników dla części sportowej i rekreacyjnej. Stanowiska kontroli dostępu i kasy mogą pracować niezależnie w dostosowaniu do potrzeb wynikających np. z organizacji zawodów w hali basenów sportowych. Wówczas zespół rekreacyjny jest użytkowany niezależnie jednak jako zasadę przyjęto, że w przypadku organizacji zawodów na basenie sportowym część rekreacyjna nie będzie użytkowana.

Zaprojektowano i wykonano zespół 2 przebieralni kabinowo – szafkowych oraz przebieralni zbiorowych. Przebieralnie posiadają około 800 szafek indywidualnych, każda. Liczba szafek zapewnia obsługę podwójną liczby osób wynikającą z teoretycznej pojemności użytkowej wszystkich basenów i urzędzeń.

Zespół pomieszczeń administracyjnych dostępny jest z hallu wejściowego. Na poziomie parteru znajdują się pomieszczenia socjalne obsługi basenów, pracowników technicznych, służb ochrony obiektu, obsługi medycznej i kontroli antydopingowej jak również zespół pomieszczeń obsługi zawodów, rozgrzewki zawodników itp.

Wzdłuż południowego boku hali basenów sportowych znajdują się pomieszczenia związane z obsługą zawodów.

W obiekcie niezależnie od jego funkcji rekreacyjnej, mogą odbywać się imprezy masowe w rozumieniu postanowień ustawy z dnia 20.03.2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. 2009 nr 62 poz. 504 ze zm.). Pojemność obiektu (widowni) w hali basenów sportowych, wynosi ok. 3784 miejsc siedzących dostępnych dla publiczności.

W przypadku organizacji imprez masowych. obowiązkiem organizatora jest dopełnienie wymagań określonych w art. 25 i 26 ustawy oraz opracowanie instrukcji postępowania, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13.08.2009 r. w sprawie zakresu instrukcji postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia w miejscu i czasie imprezy masowej. (Dz.U.2009 nr 135, poz. 1113)

3.2.2 Powierzchnia:

Całkowita Powierzchnia użytkowa:.....	34.959,95 m ²
część sportowa:	17.815,07 m ²
część rekreacyjna:	17.144,88 m ²
Powierzchnia zabudowy:.....	15.100 m ²
Kubatura:	253.659 m ³
Hala główna z pawilonem usługowym:.....	172.591 m ³
Hala basenów rekreacyjnych:	43.900 m ³
Funkcja dodatkowa:	19.341 m ³

3.2.3 Wysokość:

- Niski (N) do 12m w części biurowo-szatniowej,
- Średniowysoki (SN) pow. 12 m w części hali basenów sportowych.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 9 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

3.2.4 Liczba kondygnacji:

- nadziemnych: 3
- podziemnych: 1

3.2.5 Warunki usytuowania:

- odległość od najbliższego budynku ZL – 100 m
- odległość od najbliższego budynku PM – pow. 100m

Szczegółowa lokalizacja obiektu została wskazana w załącznikach graficznych do niniejszej instrukcji.

3.2.6 Kategoria zagrożenia ludzi:

- ZLI¹ - we wszystkich częściach obiektu dostępnych dla osób korzystających z basenów, zespołu saun oraz przebywających na widowni,
- ZLIII² - w części biurowo-administracyjnej

3.2.7 Gęstość obciążenia ogniowego strefy pożarowej:

dla strefy pożarowej zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi, gęstości obciążenia ogniowego nie oblicza się.

Pomieszczenia gospodarcze, magazynowe, rozdzielnie energetyczne, trafostacja, kotłownia, pompownie, podbasenie, itp. zaliczamy do PM³ pomieszczeń technicznych zagrożonych pożarowo o gęstości obciążenia pożarowego do 500MJ/m²

3.2.8 Zagrożenie wybuchem:

W obiekcie nie znajdują się pomieszczenia i strefy zagrożenia wybuchem od par, cieczy pożarowo niebezpiecznych lub gazów palnych w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010r. Nr. 109, poz. 719)

3.2.9 Klasa odporności pożarowej:

Budynek zaliczony do kategorii ZLI zagrożenia ludzi oraz pod względem wysokości jako niski (N), dwukondygnacyjny, powinien spełniać wymagania klasy odporności pożarowej „C” (poziom stropu nad pierwszą kondygnacją jest na wysokości nie większej niż 9m), natomiast budynek jednokondygnacyjny bez ograniczania wysokości, powinien spełniać wymagania klasy odporności pożarowej „D”.

¹ ZL I – zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób niebędących ich stałymi użytkownikami, a nieprzeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się.

² ZL III – użyteczności publicznej niezakwalifikowanych do ZL I i ZL II

³ PM – produkcyjne i magazynowe

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 10 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

Część podziemna posiada klasę „C” odporności pożarowej.

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop	ściana zewnętrzna	ściana wewnętrzna ¹⁾	przekrycie dachu
„C”	R 60	R 15	R E I 60	E I 30	EI 15	REI 15
„D”	R30	(-)	REI 30	EI 30	(-)	(-)

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej				
	elementów oddzielenia przeciwpożarowego		drzwi przeciwpożarowych lub innych zamknięć przeciwpożarowych	drzwi z przedsionka przeciwpożarowego	
	ścian i stropów, z wyjątkiem stropów w ZL	stropów w ZL		na korytarz i do pomieszczenia	na klatkę schodową
„B” i „C”	R E I 120	R E I 60	E I 60	E I 30	E 30
„D i E”	REI 60	REI 30	EI 30	EI 15	E 15

Oznaczenia w tabeli:

- R – nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,
- E – szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,
- I – izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,
- (-) – nie stawia się wymagań.

3.2.10 Stopień rozprzestrzeniania ognia:

Wszystkie elementy budowlane spełniają wymóg nierozprzestrzeniania ognia (NRO)

3.2.11 Strefy pożarowe:

Zgodnie z § 227 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1422). dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej dla budynku niskiego o jednej kondygnacji nadziemnej, kategorii zagrożenia ludzi ZL I, nie powinna przekraczać 10.000 m² (dla budynku średniowysokiego – 5000 m²).

Warunki dotyczące dopuszczalnej powierzchni strefy pożarowej zostały zachowane, tzn. powierzchnia żadnej ze stref pożarowych, nie została przekroczona. W obiekcie wyodrębniono łącznie 21 zasadniczych stref pożarowych oraz dodatkowo wydzielono 15 pomieszczeń o charakterze technicznym.

Faktyczny podział obiektu, przedstawia się następująco (powtarzające się numery stref, dotyczą stref wydzielonych w pionie, które obejmują różne kondygnacje):

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 11 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

Część podziemna 8 stref pożarowych

- Strefa: III; XV; XVI; XVII; XVIII; XIX; XX; XXI

Parter 8 stref pożarowych

- Strefa: I; II; III; IV; V; VI; VII; VIII

I piętro 7 stref pożarowych

- Strefa: I; II; III; IX; X; XI; XII;

Część komentatorska 2 strefy pożarowe

- Strefa: I; III

Drzwi oraz inne zamknięcia o wymaganej klasie odporności ogniowej, zostały wyposażone w urządzenia, umożliwiające samoczynne zamykanie otworu w razie wystąpienia pożaru. Elementy oddzielenia przeciwpożarowego posiadają klasę odporności ogniowej REI 120, oraz REI 60 (dla stropów kondygnacji nadziemnych). Zamknięcia otworów w klasie odporności ogniowej EI 60 lub 2 x EI 30.

Ponadto, na podstawie § 234 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. Ministra Infrastruktury, przepusty instalacyjne w elementach oddzielenia przeciwpożarowego powinny mieć klasę odporności ogniowej (EI) wymaganą dla tych elementów.

Zastosowane elementy oddzielenia w postaci stolarki przeciwpożarowej, zostały wykonane zgodnie z wymaganiami zawartymi w projekcie budowlanym.

W odniesieniu do przeciwpożarowego zabezpieczenia przepustów instalacyjnych technologii basenowej (w stropie oddzielenia przeciwpożarowego), uzyskano odstępstwo od obowiązujących przepisów techniczno-budowlanych.

3.2.12 Warunki ewakuacji ludzi lub ich uratowania w inny sposób:

W związku z występowaniem w przedmiotowym obiekcie pomieszczeń o przeznaczeniu użyteczności publicznej (ZL I i ZL III) oraz PM (pomieszczenia techniczne oraz magazynowe), warunki techniczne ewakuacji zostały określone dla kategorii zagrożenia ludzi ZL I, III i PM o gęstości obciążenia ogniowego $Q_d < 500 \text{ MJ/m}^2$.

Zgodnie z zapisami § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719), z każdego miejsca przeznaczonego na pobyt ludzi w obiekcie powinny być zapewnione odpowiednie warunki ewakuacji, zapewniające możliwość szybkiego i bezpiecznego opuszczenia strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji.

Łączna szerokość wyjść ewakuacyjnych została dostosowana do liczby ludzi, którzy mogą przebywać w obiekcie równocześnie, z zachowaniem współczynnika 0,6 m na każde 100 osób przebywających w budynku, jednak nie mniej 0,9 m (dot. każdego z wyjść). Warunek ilości wyjść wymaganych dla budynku ZL I – co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne, oddalone od siebie o co najmniej 5 m, został spełniony.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 12 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

Drzwi ewakuacyjne otwierają się zgodnie z kierunkiem ewakuacji na zewnątrz. W przypadku wykorzystywania do celów ewakuacji drzwi rozsuwanych (elektrycznie), drzwi te powinny być sterowane poprzez system sygnalizacji pożaru. Przypadek ten dotyczy drzwi przesuwanych, prowadzących z szatni dla niepełnosprawnych na drogi ewakuacyjne. Drzwi są sterowane poprzez system sygnalizacji pożaru.

Pomieszczenia, w których jednocześnie może przebywać ponad 50 osób, zostały wyposażone w co najmniej dwa wyjścia ewakuacyjne, otwierane na zewnątrz (zgodnie z kierunkiem ewakuacji).

Długość przejść ewakuacyjnych w strefie zakwalifikowanej do kategorii ZL I i ZL III, wynosi do 40 m. W strefie PM o $Q_d < 500$, długość przejścia nie powinna przekraczać 100 m. długości te mogą powiększone z uwagi na wysokość pomieszczeń, wynoszącą ponad 5 m.

Długości dojeżdżających ewakuacyjnych w strefie ZL I, przy jednym kierunku dojeżdżenia zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie wynosi do 10 m. Z kolei przy zapewnieniu co najmniej 2 kierunków dojeżdżenia ewakuacyjnego, podstawowa długość wynikająca wprost z przepisów wynosi 40 m.

Największa liczba ludzi przebywających równocześnie może znaleźć się w hali basenów sportowych. Widownia została zaprojektowana zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, które określa sposób rozmieszczenia miejsc siedzących na widowni. Liczba ludzi, którzy mogą przebywać w hali wynosi ok. 3880; przy czym ok. 100 osób to grupa obsługi basenu i organizatorzy zawodów. 3784 to widzowie. Warunki techniczne ewakuacji zostały dostosowane do łącznej liczby ludzi przebywających w obiekcie. W związku z powyższym zapewniono zewnętrzne klatki schodowe na ścianie zewnętrznej obiektu oraz możliwość przejścia do innej strefy pożarowej. Klatki schodowe wykonano jako żelbetowe. Szerokości dróg ewakuacyjnych (poziomych i pionowych), zostały zachowane.

Z pozostałych części obiektu (zespołu saun, basenów rekreacyjnych oraz części spa i wellness) zapewniono po co najmniej 2 wyjścia.

Wszystkie drzwi ewakuacyjne otwierają się zgodnie z kierunkiem ewakuacji – na zewnątrz.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 13 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

3.2.13 Instalacje w budynku:

- Instalacja elektryczna 230V / 400V,
- Instalacja hydrantowa,
- Instalacja c.o.,
- Instalacja wodna z sieci miejskiej,
- Instalacja kanalizacyjna,
- Instalacja odgromowa,
- Instalacja telekomunikacyjna / Internet,
- Instalacja wentylacyjna,
- Instalacja systemu oddymiania,
- Instalacja systemu alarmowania pożarowego,
- Instalacja awaryjnego oświetlenia - załączana automatycznie w przypadku zaniku napięcia podstawowego,
- Ręczne przyciski oddymiania,
- Ręczne ostrzegacze pożaru.

3.2.14 Sposoby zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji pożarowych:

- Instalacja odgromowa - ochrona podstawowa
- Zabezpieczenie przeciwpożarowe przejść instalacyjnych przez przegrody przeciwpożarowe,
- Kanały wentylacyjne - materiały niepalne,
- Rodzaj ogrzewania - wodne grzejniki pyłowe oraz aparaty grzewczo-wentylacyjne,
- Instalacja elektryczna - przewody i kable stosowane w systemach zasilania i sterowania urządzeniami ochrony ppoż. powinny zapewnić ciągłość pracy w warunkach pożaru przez wymagany czas działania urządzenia i nie mniej niż 90 minut.

3.2.15 Wentylacja

Przewody wentylacyjne i klimatyzacyjne w miejscu przejścia przez elementy oddzielenia przeciwpożarowego zostały wyposażone w przeciwpożarowe klapy odcinające o klasie odporności ogniowej EI, równej klacie odporności ogniowej elementu oddzielenia przeciwpożarowego, przy czym przewody wentylacyjne i klimatyzacyjne prowadzone przez strefę pożarową której nie obsługują, zostały obudowane elementami o klasie odporności ogniowej EI, wymaganej dla elementów oddzielenia przeciwpożarowego tych stref pożarowych, bądź wyposażone w przeciwpożarowe klapy odcinające.

Wszystkie klapy przeciwpożarowe w budynku są sterowane i monitorowane przez system sygnalizacji pożaru.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 14 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

3.2.16 Przewidywalna maksymalna liczba osób w budynku:

Część podziemna:

- Rekreacja 250 osób
- część techniczny 20 osób.

Poziom parteru

- baseny rekreacyjne 500 osób.
- baseny sportowe 200 osób.
- części wspólne 200 osób,
- część techniczna 45 osób.

Poziom I piętra

- części wspólne 200 osób,
- część biurowa 48 osób,
- gastronomia 690 osób,
- część rekreacyjna 175 osób,
- część techniczna 20 osób,

Poziom II piętra

- widownia 3784 osób,
- część wspólna 100 osób,
- część techniczna 110 osób

Poziom komentatorski

- zespół sprawozdawców 20 osób.

3.2.17 Główny zawór gazu:

Budynek nie został wyposażony w instalację gazową

3.2.18 Wyposażenie budynku w znaki bezpieczeństwa:

- Ewakuacja zgodne z PN-EN ISO 7010:2012
- Ochrona poż. zgodne z PN-EN ISO 7010:2012
- Techniczne środki przeciwpożarowe zgodne z PN-N-01256/04: 1997

3.2.19 Miejsce zbiórki do ewakuacji:

Dla przedmiotowego budynku zlokalizowano miejsce zbiórki do ewakuacji na placu przed budynkiem od strony głównego wejścia oznakowane zgodnie z PN-N-01256-4:1991

W przypadku ograniczonego dostępu do GŁÓWNEGO miejsca zbiórki (np. zadymienie). Kierujący Akcją na Zewnątrz wyznacza inny punkt zbiórki (w zależności od zagrożenia)

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 15 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

3.2.20 Parametry występujących substancji palnych występujących w budynku:

Palne materiały występujące w budynku to głównie drewniane wyposażenie pomieszczeń, ubiory drewno, drewnopodobne, papier, tkaniny, tworzywa sztuczne,

LP.	Substancja - Materiał	Charakterystyka
1.	Drewno Drewnopochodne	<ul style="list-style-type: none"> • łatwo zapalne • temperatura zapalenia 300-400 °C • ciepło spalania 18 MJ/kg
2.	Papier Karton	<ul style="list-style-type: none"> • łatwo zapalny - temperatura zapalenia 230°C w stanie rozluźnionym pali się intensywnie i szybko • ciepło spalania: 16 MJ/kg
3.	Folia polietylenowa PE	<ul style="list-style-type: none"> • łatwo zapalna, o małej odporności na działanie ciepła, • polietylen pali się sam: żółty, świecący, w środku niebieski płomień: po krótkim paleniu spadają krople stopionego materiału, przy czym płomień utrzymuje się na kroplach: • podczas palenia wydzielają się duże ilości dymów i gazów toksycznych, • Podczas gaszenia wywiązuje się szaroniebieski dym o zapachu parafiny • ciepło spalania: 42 MJ/kg
4.	Polichlorek - wyroby plastikowe PCV	<ul style="list-style-type: none"> • palne, • temperatura zapalenia 400-500°C • podczas palenia wydzielają się duże ilości dymów i gazów toksycznych, • ciepło spalania: 25 MJ/kg
5.	Polipropylen PP	<ul style="list-style-type: none"> • ciało stałe w temp. 20°C , palne • temperatura przetwórstwa 230-280°C • ciepło spalania: 43 MJ/kg
6.	Poliamid	<ul style="list-style-type: none"> • palny, własności samogasnące • temperatura mięknięcia 190 • ciepło spalania: 29 MJ/kg
7.	Poliester	<ul style="list-style-type: none"> • palny, pali się po zapaleniu bez obecności zewnętrznego źródła ciepła • temperatura topnienia 220-230°C • temperatura rozkładu ok. 300°C • ciepło spalania: 31 MJ/kg
8.	Guma	<ul style="list-style-type: none"> • łatwo zapalna • temperatura zapalenia 340°C • ciepło spalania (średnio) 40MJ/m2

3.2.21 Drogi pożarowe:

Zgodnie z § 5 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 poz. 719), właściciele lub zarządcy terenów, utrzymują znajdujące się na nich drogi pożarowe w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej,

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 16 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

zgodnie z warunkami określonymi w przepisach dotyczących przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych.

Do budynków, placów składowych, urządzeń technologicznych należy zapewnić drogę pożarową o utwardzonej i odpowiednio wytrzymałej nawierzchni umożliwiającej dojazd o każdej porze roku.

Zgodnie z zapisami zawartymi w § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030), droga pożarową powinna być doprowadzona między innymi do budynku niskiego zawierającego strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL I (obiekt lub jego część przeznaczony do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób).

Droga pożarowa o minimalnej szerokości 4 metrów powinna przebiegać wzdłuż dłuższego boku budynku, możliwie od strony wejść. Nie należy na tym odcinku stosować stałych elementów zagospodarowania oraz drzew i krzewów o wysokości przekraczającej 3 m. W przypadku gdy krótszy bok obiektu posiada długość większą niż 60 m, droga pożarowa powinna przebiegać co najmniej z dwóch stron obiektu.

Dla budynku Kompleksu Termy Maltańskie w Poznaniu, drogę pożarową stanowi utwardzony układ drogowy przebiegający z 3 stron obiektu, z możliwością dojazdu do głównego wejścia, a także drogi przebiegające wzdłuż boków budynku. Drogi przebiegające z boków obiektu, zakończono rozwiązaniami w kształcie litery „T”, umożliwiającym zawrócenie pojazdów jednostek ratowniczych. Dojazd do obiektu został zapewniony od strony ul. Warszawskiej/św. Michała i Krańcowej. Wjazd na drogę pożarową, przebiegającą wzdłuż ściany zewnętrznej basenu sportowego (od strony zewnętrznych klatek schodowych – ewakuacyjnych), jest zamykany brama przesuwana. Brama ta została włączona do sterowania poprzez system sygnalizacji pożaru i otwiera się w przypadku aktywacji systemu sygnalizacji pożaru automatycznie.

Parkowanie pojazdów powinno odbywać się w miejscach do tego wyznaczonych w sposób zapewniający drożność (przejezdność) dróg dla jednostek ochrony przeciwpożarowej.

3.3 Potencjalne źródła powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu

Możliwości powstania pożaru mogą wynikać z:

1. Wad oraz awaryjnego stanu pracy instalacji urządzeń elektrycznych:
 - niewłaściwego wykonania,
 - braku bieżącej okresowej konserwacji,
 - stosowania prowizorycznej instalacji i urządzeń,
 - przeciążenia sieci zasilającej poprzez włączenie dużej ilości odbiorników energii do jednego obwodu,

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Stoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 17 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

- stosowanie niewłaściwych urządzeń zasilających,
 - stosowania urządzeń grzewczych niezgodnie z zaleceniami producenta,
 - nie zachowania wymaganych odległości urządzeń grzewczych oraz żarowych punktów świetlnych od materiałów palnych.
2. Używania otwartego ognia:
- palenia tytoniu w miejscach gdzie mogą znajdować się materiały palne,
 - zaproszenia ognia spowodowanego pozostawieniem żarzących się materiałów np. papieros, zapalka,
 - wykorzystywania urządzeń z otwartym ogniem, urządzeń grzewczych które mogą powodować krzesanie iskier, przy jednoczesnym występowaniu w tych pomieszczeniach materiałów palnych,
 - prowadzenia prac remontowo-budowlanych polegających na spawaniu, cięciu,
 - rozgrzewaniu substancji, malowaniu i klejeniu z użyciem materiałów niebezpiecznych pożarowo,
3. Niewłaściwego magazynowania cieczy łatwopalnych oraz rozlewania ich w miejscach do tego celu nieprzystosowanych.
4. Magazynowania substancji reagujących ze sobą egzotermicznie tzn. wydzielających ciepło.
5. Przechowywania ciał stałych w sąsiedztwie materiałów posiadających zdolność samonagrzewania się.
6. Celowego działania w celu dokonania podpalenia.

Oprócz w/w przyczyn zagrożenia mogą powstawać w wyniku różnych trudnych do przewidzenia sytuacji, a szczególnie w pomieszczeniach technicznych i pomocniczych.

Rozwój pożaru w obiekcie jest uzależniony od zastosowanych rozwiązań techniczno- budowlanych, które mogą sprzyjać lub ograniczać możliwość rozprzestrzeniania się ognia, dymu i gazów pożarowych pomiędzy poszczególnymi pomieszczeniami, kondygnacjami, oraz budynkami. Na szybkość rozprzestrzeniania ognia mają wpływ:

- palne elementy konstrukcyjne,
- materiały wykończeniowe i wyposażenia wewnątrz o dużym stopniu palności,
- systemy instalacji użytkowych: wentylacyjnej, elektroenergetycznej, grzewczej, gazowej,
- otwarte drogi komunikacyjne (korytarze, klatki schodowe),
- nieszczelne przewody kominowe.

3.4 Wymagania bezpieczeństwa pożarowego

3.4.1 Dla pomieszczeń biurowych i socjalnych

W pomieszczeniach zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi zabrania się:

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 18 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

- wrzucania niedopałków lub zapalek do koszy przeznaczonych do składowania odpadów makulatury, pojemniki powinny być metalowe samoczynnie przemykane,
- włączania do jednego gniazda sieci elektrycznej kilku odbiorników prądu,
- naprawiania samemu instalacji i urządzeń elektrycznych,
- używania bez zgody dyrekcji piecyków elektrycznych,
- używania otwartego ognia,
- zmywania podłóg rozpuszczalnikami i innymi cieczami łatwo zapalnymi
- przechowywanie cieczy łatwo zapalnych w miejscach do tego nie przeznaczonych,
- gromadzenie większej ilości makulatury lub odpadów papieru,
- pozostawienie bez nadzoru urządzeń ogrzewczych.

3.4.2 Dla pomieszczeń magazynowych i gospodarczych

W powyższych pomieszczeniach zagrożonych pożarowo zabrania się:

- używania otwartego ognia i palenia tytoniu,
- porzucania niezgaszonych papierosów i zapalek w pobliżu pomieszczeń magazynowych i gospodarczych,
- korzystania z uszkodzonych instalacji i urządzeń elektrycznych,
- instalowania piecyków elektrycznych,
- zastawiania dojsć do sprzętu przeciwpożarowego, tablic rozdzielczych, przełączników i wyłączników elektrycznych,
- pozostawiania, nie wyłączzonego dopływu prądu elektrycznego po zakończeniu pracy,
- przechowywania cieczy łatwo zapalnych w pojemnikach, które łatwo mogą ulec uszkodzeniu.

3.4.3 Dla pomieszczeń warsztatowych

W celu zmniejszenia możliwości powstania pożaru w pomieszczeniach warsztatowych, magazynowych i innych pomieszczeniach pomocniczych należy przestrzegać następujących wskazań:

- nie palić tytoniu i nie używać otwartego ognia,
- nie rozrzucać zużytych i zaoliwionych szmat i czyściwa, lecz przechowywać je w szczelnie zamkniętym pojemniku,
- nie przeciążać silników elektrycznych poruszających maszyny i urządzenia warsztatowe,
- nie używać wadliwej lub uszkodzonej instalacji elektrycznej,
- nie gromadzić zbyt dużej ilości materiałów palnych w miejscach do tego nie przeznaczonych,
- prace spawalnicze w warsztacie można wykonać po uprzednim zabezpieczeniu materiałów palnych.

3.4.4 Dla garaży i parkingów

W czasie użytkowania garażu i parkingu należy przestrzegać poniższych zasad:

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 19 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

- pojazdy ustawia się przodem do wyjazdu,
- ciecze palne (benzyny) powinny być przechowywane w naczyniach metalowych lub innych dopuszczalnych do tego celu, posiadające szczelne zamknięcia,
- nie jest dopuszczalne przelewanie paliwa oraz napełnianie nim zbiorników paliwa w pojazdach,
- nie przechowywać zaoliwionych szmat i ubrań,
- w garażach nie wolno naprawiać samochodów oraz posługiwać się otwartym ogniem,
- rozlaną benzynę, oleje i inne ciecze palne zasypywać piaskiem lub sorbentem i uprzątnąć.

4 Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym;

4.1 Wyposażenie budynku w urządzenia przeciwpożarowe oraz gaśnice:

4.1.1 Gaśnice:

4.1.1.1 Zasady rozmieszczania podręcznego sprzętu gaśniczego

Przy doborze i rozmieszczeniu podręcznego sprzętu gaśniczego należy się kierować zasadami ogólnymi określonymi w Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

(Dz. U. Nr 109, poz.719, 2010r)

1. Obiekty muszą być wyposażone w gaśnice, spełniające wymagania Polskich Norm dotyczących gaśnic.
2. Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie:
 - A** — materiałów stałych, zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgli;
 - B** — cieczy i materiałów stałych topiących się;
 - C** — gazów;
 - D** — metali;
 - F** — tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.
3. Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach przypada, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczególnych:
 - na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, niechronionej stałym urządzeniem gaśniczym:
 - a) zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III lub ZL V,

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórze, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 20 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

- b) produkcyjnej i magazynowej o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500 MJ/m²,
 - c) zawierającej pomieszczenie zagrożone wybuchem;
 - na każde 300 m² powierzchni strefy pożarowej niewymienionej w pkt 1, z wyjątkiem zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV.
4. Gaśnice w obiektach muszą być rozmieszczone:
- w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:
 - a) przy wejściach do budynków,
 - b) na klatkach schodowych,
 - c) na korytarzach,
 - d) przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz;
 - w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki);
 - w obiektach wielokondygnacyjnych — w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki.
1. Przy rozmieszczaniu gaśnic muszą być spełnione następujące warunki:
- odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek, do najbliższej gaśnicy nie powinna być większa niż 30 m;
 - do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.

Budynek został wyposażony w podręczny sprzęt gaśniczy w postaci gaśnic proszkowych ABC oraz śniegowych BC zgodnych z PN-EN3.

Zgodnie z treścią odstępstwa w zakresie zabezpieczenia przepustów przeciwpożarowych w stropie pomiędzy pomieszczeniami basenów a podbaseniem, część piwniczna (techniczna) powinna zostać wyposażona w podręczny sprzęt gaśniczy w ilości o 50% większej od normatywu, określonego w przepisach przeciwpożarowych,

Budynek wyposażony został w podręczny sprzęt gaśniczy w postaci gaśnic zgodnych z PN w ilości:

- GS-5x - 4szt.
- GSE-2x- 5szt.
- GP-2x – 2szt.
- GP-6x – 141 szt.
- GWP-2x AF – 2szt.

Szczegółowe rozmieszczenie w/w sprzętu wskazane na planach graficznych do niniejszej instrukcji.

4.1.2 Zaopatrzenie wodne do wewnętrznego gaszenia pożaru:

4.1.2.1 Hydranty wewnętrzne:

W budynku przewidziano instalację wodociągową przeciwpożarową posiadającą następujące rodzaje punktów poboru wody do celów przeciwpożarowych, z zasilaniem zapewnionym przez co najmniej 2 godziny:

- 1) hydrant wewnętrzny z wężem półsztywnym - hydrant 25 (strefy ZL),

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 21 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

2) hydrant wewnętrzny z węzłem płasko składanym - hydrant 52 (strefy PM).

Hydranty 25 zastosowano na każdej kondygnacji budynku, obejmującą strefę pożarową zakwalifikowaną do kategorii zagrożenia ludzi ZL.

Hydranty 52 przewidziano w części podziemia technicznego.

Hydranty 25 i 52, zostały umieszczone przy drogach komunikacji ogólnej, a w szczególności:

1. Przy wejściach do budynku i klatek schodowych na każdej kondygnacji budynku,
2. W przejściach i na korytarzach, w tym w holach i na korytarzach poszczególnych kondygnacji budynków.
3. Zasięg hydrantów 25 i 52 w poziomie obejmuje całą powierzchnię chronionego budynku, strefy pożarowej lub pomieszczenia, z uwzględnieniem:
 - długości odcinka węża hydrantu wewnętrznego określonej w normach (max. 20 m dla hydrantu 52 i 30 m dla hydrantu 25)
 - długości odcinka węża pożarniczego przyłączanego do zaworu 52, równej 20 m;
 - efektywnego zasięgu rzutu prądów gaśniczych: 3 m i 10 m.

Zawory odcinające hydrantów 25 i 52 umieszczono na wysokości $1,35 \pm 0,1$ m od poziomu podłogi. Zawory odcinające w hydrantach 52 oraz zawory 52 posiadają nasady tłoczne skierowane do dołu, usytuowane wraz z pokrętkiem zaworu względem ścian lub obudowy w sposób umożliwiający łatwe przyłączenie węża tłoczego oraz otwieranie i zamykanie zaworu. Przed hydrantem wewnętrznym zapewniono dostateczną przestrzeń do rozwinięcia linii gaśniczej.

Zapewniono ciśnienie na zaworze 52, położnym najbardziej niekorzystnie ze względu na wysokość i opory hydrauliczne, dla wymaganej wydajności, nie mniejsze niż 0,2 MPa. Maksymalne ciśnienie robocze w instalacji wodociągowej przeciwpożarowej nie przekroczy 1,2, MPa, przy czym na zaworze 52 i zaworach odcinających hydrantów 52 nie przekroczy 0,7 MPa.

Instalacja wodociągowa przeciwpożarowa zapewnia możliwość jednoczesnego poboru wody na jednej kondygnacji budynku lub w jednej strefie pożarowej z dwóch sąsiednich hydrantów wewnętrznych.

Podstawowym źródłem energii dla pomp w pompowni zasilającej instalacje hydrantów wewnętrznych, jest sieć elektroenergetyczna i agregat prądowłóczy. Pompy zapewniają wymagane ciśnienie w najwyżej lub najbardziej niekorzystnie położonych hydrantach, przy największym poborze wody. Pompy zostały wyposażone w układ pomiarowy składający się z ciśnieniomierza, przepływomierza i zaworu regulacyjnego, umożliwiający okresową kontrolę ich parametrów pracy. Zasilanie pomp z sieci elektroenergetycznej zostało zapewnione za pomocą obwodu niezależnego od wszystkich innych obwodów w obiekcie spełniającego wymagania dla instalacji bezpieczeństwa określone w Polskiej Normie dotyczącej instalacji elektrycznych w obiektach budowlanych.

Łączna ilość hydrantów 25 – 55 szt.

Łączna ilość hydrantów 52 – 14 szt.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 22 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

Szczegółowe rozmieszczenie w/w sprzętu wskazane na planach graficznych do niniejszej instrukcji.

4.1.3 Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru:

4.1.3.1 Hydranty zewnętrzne:

Zgodnie z zapisami zawartymi w § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030), podstawowa, wymagana podstawowa ilość wody do celów przeciwpożarowych, służąca do zewnętrznego gaszenia pożaru w analizowanym przypadku wynosi 20 dm³/s łącznie z co najmniej dwóch hydrantów o średnicy 80mm lub 200 m³ zapasu wody w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym. Lokalizację hydrantów zewnętrznych i nasad dla straży pożarnej, wskazano na załączniku graficznym, obejmującym zagospodarowanie terenu w pobliżu budynku.

Wydajność nominalna przeciwpożarowego hydrantu zewnętrznego, przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa mierzona na zaworze hydrantowym podczas poboru wody, w zależności od jego średnicy nominalnej (DN) powinna wynosić co najmniej dla hydrantu nadziemnego i podziemnego DN 80 – 10 dm³/s, a dla hydrantu DN 100 – 15 dm³/s. W przypadku stosowania hydrantów podziemnych (dopuszcza się stosowanie hydrantów podziemnych, gdy ich lokalizacja koliduje z ruchem drogowym), należy zapewnić rozwiązania organizacyjne, związane z uniemożliwianiem dostępu do hydrantu, poprzez parkujące pojazdy (stosowanie oznakowania, zakaz parkowania w wyznaczonym miejscu itp.).

Rozmieszczenie hydrantów zewnętrznych zostało wskazane w załączniku graficznym do niniejszej instrukcji.

4.1.4 Instalacja awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego:

Oświetlenie ewakuacyjne w budynku tworzą oprawy świetlówkowe wyposażone w moduły awaryjne 1h oraz oprawy oświetlenia kierunkowego z piktogramami i modułami awaryjnymi 1h. Oświetlenie ewakuacyjne ma za zadanie oświetlić wyjścia i drogi komunikacyjne w razie zaniku napięcia. Średnie natężenie oświetlenia na podłodze wzdłuż środkowej linii drogi ewakuacyjnej powinno być nie mniejsze niż 1lx, a na centralnym pasie drogi obejmującym nie mniej niż połowę szerokości drogi, natężenie oświetlenia powinno stanowić co najmniej 0,5lx. W strefach otwartych przewidziano oświetlenie awaryjne tzw. strefy otwartej. Zgodnie z normą PN- EN-1838, PN-EN-50172 celem oświetlenia strefy otwartej jest zmniejszenie prawdopodobieństwa paniki i umożliwienie bezpiecznego ruchu osób w kierunku dróg ewakuacyjnych poprzez stworzenie odpowiednich warunków wizualnych w odnajdowaniu kierunku ewakuacji. Załączenie tego rodzaju oświetlenia awaryjnego powinno odbywać się samoczynnie w momencie zaniku napięcia w czasie nie przekraczającym 5s dla osiągnięcia połowy wymaganego natężenia oraz 60s dla całości. Wymagane średnie natężenie oświetlenia wynosi 1lx na poziomie podłogi, nie mniej jednak niż 0,5lx. oraz 5 lx w pobliżu urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 23 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

Załączenie opraw następuje samoczynnie po zaniku napięcia. Awaryjny czas świecenia wynosi minimum 1h.

4.1.5 System sygnalizacji pożaru:

W budynku zastosowany został system sygnalizacji pożarowej. Obejmujący urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, tłukące do samoczynnego wykrywania i przekazywania informacji o pożarze. Instalacją sygnalizacji pożaru objęto wszystkie przestrzenie budynku. Urządzenia zastosowane w instalacji są zgodne z wymaganiami norm i posiadają certyfikat uprawnionej jednostki certyfikującej. Alarmy pożarowe są monitorowane i przekazywane do Stanowiska Kierowania Komendy Miejskiej PSP w Poznaniu. (SKKM)

Budynek został podzielony na strefy dozоровe w taki sposób, aby na podstawie wskazań centrali można było szybko ustalić miejsce powstania alarmu W uzupełnieniu do podstawowych celów wykrywania pożarów i alarmowania pożarowego, sygnały z instalacji sygnalizacji pożarowej są również wykorzystywane do wysterowania i/lub monitorowania następujących urządzeń i instalacji:

- drzwi dymoszczelnych i/tub przeciwpożarowych utrzymywanych w pozycji otwartej,
- urządzenia DSO,
- urządzenia monitoringu do PSP.
- kontroli dostępu
- urządzeń oddymiających w klatkach schodowych;
- klap przeciwpożarowych odcinających;
- wyłączenie wentylacji klimatyzacji oraz kurtyn powietrznych;
- sterowania windami i oprowadzenie na poziom podstawowy
- monitorowanie pracy pomp zasilających sieć hydrantów wewnętrznych;
- monitorowanie zamknięcia klap odcinających na kanałach wentylacyjnych;

W związku z wyposażeniem budynku w dźwiękowy system ostrzegawczy nie przewiduje się w systemie sygnalizacji pożaru urządzeń alarmowych akustycznych służących alarmowaniu użytkowników obiektu.

4.1.6 Dźwiękowy system ostrzegawczy (DSO)

Budynek został wyposażony w dźwiękowy system ostrzegawczy, umożliwiający rozgłaszanie sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych dla potrzeb bezpieczeństwa osób przebywających w budynku, nadawanych automatycznie po otrzymaniu sygnału z systemu sygnalizacji pożarowej, a także na żywo, mikrofonem „strażaka” przez operatora.

Przewiduje się umieszczenie głośników we wszystkich pomieszczeniach, w tym również w części technicznej. System pozwala na rozgłaszanie komunikatów o zagrożeniu w sposób automatyczny i poprzez mikrofon strażaka – na żywo.

4.1.7 Stałe urządzenia gaśnicze:

Obiekt nie został wyposażony w stałe urządzenia gaśnicze

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Stoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 24 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

4.1.8 System oddymiania:

W budynku przewidziano system oddymiania grawitacyjnego klatek schodowych oraz holu wejściowego na I piętrze, uruchamiane przy pomocy systemu wykrywania dymu.

Ilość powietrza uzupełniającego dostarczanego poprzez otwarcie drzwi zewnętrzne klatki na poziomie zero oraz dla holu w elewacji zewnętrznej – powierzchnia napływu o 30% więcej niż wyliczona powierzchnia geometryczna klap oddymiających.

4.1.9 Drzwi przeciwpożarowe:

Zamknięcia otworów w ścianach oddzieleni przeciwpożarowych budynku najczęściej stanowią drzwi przeciwpożarowe. Powinny one stanowić przeszkodę w rozprzestrzenianiu się ognia i dymu, a w przypadkach zastosowania na drogach ewakuacyjnych muszą umożliwiać ewakuację ludzi z zagrożonych pomieszczeń.

Drzwi przeciwpożarowe występujące w obiekcie spełniają funkcje:

- zabezpieczenia otworów w ścianach oddzieleni przeciwpożarowych,
- zabezpieczenia otworów w ścianach pomieszczeń wydzielonych pożarowo,
- wydzielenia pożarowego dróg ewakuacyjnych.

W powyższych przypadkach drzwi muszą posiadać określoną klasę odporności ogniowej a w niektórych przypadkach również cechę dymoszczelności.

4.1.10 Ręczne ostrzegacze pożarów (ROP):

Budynek jest wyposażony w ręczne ostrzegacze pożarowe. – są to przyciski w kolorze czerwonym z napisem „pożar”, które pozwalają na wywołanie alarmu pożarowego przez użytkownika obiektu w sposób natychmiastowy.

4.1.11 Przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

Dla budynku przewidziano przeciwpożarowy wyłącznik prądu. Odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalację i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu umieszczony jest min.

Parter hol przy wejściu do pomieszczenia ochrony.

Pietro1 hol przy wejściu do pomieszczenia kierownika dz. Technicznego oraz przy rozdzielni na zewnątrz budynku.

Zgodnie z dokumentacją projektową, wykonano 3 niezależnie pracujące przeciwpożarowe wyłączniki prądu, z których każdy odcina dopływ prądu dla całego obiektu.

4.2 Sposoby poddawania przeglądowi technicznemu i czynnościom konserwacyjnym urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic:

4.2.1 Ogólne wytyczne:

- 1) Urządzenia przeciwpożarowe oraz gaśnice przenośne i przewoźne, zwane dalej "gaśnicami", powinny być poddawane przeglądowi technicznemu i czynnościom

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 25 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

konserwacyjnym, zgodnie z zasadami i w sposób określony w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w dokumentacji techniczno-ruchowej oraz w instrukcjach obsługi, opracowanych przez ich producentów.

- 2) Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic powinny być przeprowadzane w okresach ustalonych przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.
- 3) Węże stanowiące wyposażenie hydrantów wewnętrznych powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej na maksymalne ciśnienie robocze, zgodnie z Polską Normą dotyczącą konserwacji hydrantów wewnętrznych.
- 4) Urządzenia przeciwpożarowe zawierające substancje kontrolowane, w szczególności Systemy ochrony przeciwpożarowej lub gaśnice, należy kontrolować pod względem wycieków w terminach określonych w ustawie o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych. Kontrolę, naprawę, konserwację i instalowanie może wykonywać osoba posiadająca kwalifikacje wydane zgodnie z zapisami wymienionej ustawy.
- 5) Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne wykonywane na terenie firmy, mogą być wykonywane tylko pod nadzorem upoważnionego pracownika firmy.
- 6) Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne należy wykonywać na podstawie wykazu urządzeń, zawierającego informacje o rodzaju i miejscu lokalizacji, aby żadne z urządzeń nie zostało pominięte.
- 7) W przypadku konieczności naprawy urządzeń poza terenem zakładu, firma serwisowa, która realizuje te czynności jest zobowiązana zapewnić urządzenie zastępcze na czas naprawy. W sytuacji gdy urządzenia nie da się zastąpić użytkownik obiektu zapewnia środki organizacyjne niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego obiektu.

4.2.2 Podręczny sprzęt gaśniczy:

- 1) W zakresie przeglądu powinno się wykonać co najmniej:
 - a) sprawdzenie zbiornika pod względem legalizacji przez UDT
 - b) sprawdzenie stanu technicznego zbiornika i armatury,
 - c) sprawdzenie proszku gaśniczego (w przypadku gaśnic proszkowych),
 - d) w przypadku gaśnic zmiennociśnieniowych sprawdzenie naboju zasilającego
- 2) Potwierdzeniem przeprowadzonego przeglądu jest naklejenie na zbiornik gaśnicy tzw. kontrolki (naklejki). Kontrolka powinna być naklejona w takim miejscu gaśnicy, aby nie zasłaniała daty produkcji gaśnicy.
- 3) Remont gaśnicy wykonuje się w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w przeglądanej gaśnicy, które limitują bezpieczne użytkowanie gaśnicy. Do takich nieprawidłowości można zaliczyć: konieczność wymiany proszku gaśniczego, widoczne oznaki rdzy na zbiorniku gaśnicy, zerwana plomba na zawleczce, wygięty zawór, niedostateczne ciśnienie robocze lub jego brak w zbiorniku gaśnicy stałociśnieniowej, itp.
- 4) Legalizacja gaśnicy, polegająca na próbie ciśnieniowej, dotyczy tylko zbiorników gaśnic powyżej 6 kg (w których panuje stałe ciśnienie, oznaczone literą x). Legalizacja zbiorników jest prowadzona pod nadzorem Urzędu Dozoru

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 26 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

Technicznego (UDT). Okres ważności legalizacji zbiorników gaśnic jest zwykle przyznawany na 5 lat, z tym, że dla gaśnic śniegowych (GS 5) czasookres legalizacji wynosi raz na 10 lat.

4.2.3 Hydranty wewnętrzne i zewnętrzne:

1. Zakres przeglądu technicznego hydrantów wewnętrznych i zaworów hydrantowych powinien być zgodny z aktualnie obowiązującą Polską Normą i powinien obejmować w szczególności:
 - a) oględziny zewnętrzne,
 - b) sprawdzenie wymiarów,
 - c) sprawdzenie podłączenia węża,
 - d) sprawdzenie wydajności wodnej,
 - e) sprawdzenia ciśnienia.
2. Instalację uznaje się za sprawną technicznie, jeżeli wyniki wszystkich badań dadzą wynik pozytywny.
3. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości należy je zgłosić kierownikowi i uzgodnić zakres i termin usunięcia usterek.
4. Podczas przeglądu technicznego hydrantów wewnętrznych należy również zwrócić uwagę na prawidłowość oznakowania ich miejsca lokalizacji i dostępu do nich. Usterki należy usunąć niezwłocznie, a o stwierdzonych nieprawidłowościach powiadomić kierownika.

4.2.4 Instalacja awaryjnego oświetlenia:

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania instalacja awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego powinna być poddawana systematycznym przeglądom i konserwacji.

Test codzienny:

wskaźniki prawidłowości działania centralnego zasilania powinny być sprawdzane wzrokowo. Inspekcja wzrokowa ma rozpoznać stan gotowości systemu do pracy oraz rozpoznać, czy system nie wymaga przeprowadzenia testu,

Test comiesięczny:

Włączyć awaryjny tryb pracy każdej oprawy oświetleniowej każdego znaku wyjścia oświetlonego wewnątrz z zasilaniem akumulatorowym, poprzez symulację uszkodzenia zasilania podstawowego na czas wystarczający do upewnienia się, że każda lampa świeci. Podczas tego okresu należy sprawdzić wszystkie oprawy oświetleniowe i znaki, aby upewnić się czy istnieją, czy są czyste oraz czy prawidłowo funkcjonują. Na końcu testu okresowego zaleca się przywrócenie zasilania podstawowego i sprawdzenie każdej lampki kontrolnej i urządzenia, w celu upewnienia się, że wskazują one na przywrócenie zasilania.

Test coroczny:

Każdą oprawę oświetleniową i znak oświetlany wewnątrz należy testować przez czas podany w instrukcji producenta. Należy przywrócić zasilanie oświetlenia podstawowego i sprawdzić każdą lampkę kontrolną lub urządzenie, w celu

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórze, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 27 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

upewnienia się, że wskazują one na przywrócenie zasilania podstawowego. Zaleca się sprawdzenie poprawności działania układu ładowania. Dokonać pomiaru natężenia. Czas działania oprav 1 godzina.

4.2.5 System sygnalizacji pożarowej:

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania, instalacja sygnalizacji pożarowej powinna być poddawana systematycznym przeglądom i konserwacji.

Sposób poddawania konserwacji przedmiotowej dokumentacji obejmuje:

Codzienny przegląd zapewniający że:

- centrala wskazuje stan dozorowania,
- konserwator został powiadomiony o odchyleniach w pracy centrali, które powinny być zapisane w książce eksploatacji,
- po ewentualnych alarmach, zarejestrowanych poprzedniego dnia, nastąpiły działania eliminujące powody ich występowania,
- w przypadku konieczności wykasowania sygnalizacji akustycznej i optycznej, a nawet czasowego wyłączenia danej linii dozorowej centrali, przywrócono do stanu dozorowania całą centralę (wszystkie linie dozorowe).

Podczas miesięcznego przeglądu należy:

- przeprowadzić próbny rozruch każdego zespołu prądotwórczego,
- sprawdzić zapas papieru, tuszu do taśmy dla drukarki,
- przeprowadzić test wskaźników optycznych w centrali

Podczas kwartalnego przeglądu należy:

- sprawdzić wszystkie zapisy w książce eksploatacji i upewnić się, że przyjęto odpowiednie działania eliminujące wszystkie nieprawidłowości wpisane do książki, względnie podjęto działanie poprawiające stan zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu,
- spowodować zadziałanie co najmniej jednej czujki lub ręcznego ostrzegacza pożarowego w każdej strefie pożarowej, w celu, sprawdzenia, czy CSP prawidłowo odbiera i wyświetla określone sygnały, emituje sygnał akustyczny oraz uruchamia wszystkie inne urządzenia alarmowe i pomocnicze, w tym przeciwpożarowe,
- sprawdzić, czy nadzorowanie uszkodzeń CSP funkcjonuje prawidłowo,
- tam gdzie jest to możliwe sprawdzić łączność ze strażą pożarną lub centrum alarmowym,
- dokonać rozpoznania, czy nastąpiły jakieś zmiany budowlane, które mogą mieć wpływ na rozmieszczenie czujek i ręcznych ostrzegaczy pożarowych – wszystkie zauważone nieprawidłowości powinny być zapisane w książce eksploatacji i szybko usunięte.

Podczas rocznego przeglądu:

- przeprowadzić próby zalecane dla obsługi codziennej, miesięcznej i kwartalnej,
- sprawdzić każdą czujkę i ręczny ostrzegacz pożaru zgodnie z DTR producenta,

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 28 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

- sprawdzić zdolność CSP do uaktywnienia wyjść pomocniczych,
- sprawdzić wzrokowo, czy wszystkie połączenia kablowe i aparatura są sprawne, nie są uszkodzone i są odpowiednio zabezpieczone,
- dokonać oględzin, czy nie nastąpiły zmiany budowlane, co może mieć wpływ na poprawność rozmieszczenia czujek i ręcznych ostrzegaczy pożarowych oraz sprawdzić, czy pod każdą czujką jest utrzymana wolna przestrzeń co najmniej 0,5 m we wszystkich kierunkach i czy wszystkie ręczne ostrzegacze pożarowe nie są zastawione,
- sprawdzić stan wszystkich baterii akumulatorów rezerwowych, wszystkie zauważone nieprawidłowości powinny być zapisane w książce eksploatacyjnej obiektu.

Firma prowadząca konserwację, powinna dysponować odpowiednią wiedzą teoretyczną oraz praktyczną. Powinna być autoryzowana przez producenta urządzeń, jak również posiadać wszystkie wymagane, udokumentowane kwalifikacje krajowe. Norma PN-E 08350-14:2002 wymaga, aby wszystkie czujki oraz ręczne ostrzegacze pożaru (ROP- y) były sprawdzone przynajmniej raz w roku.

4.2.6 System oddymiania:

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania instalacja systemu oddymiania powinna być poddawana systematycznym przeglądom i konserwacji.

- Sprawdzenie poprawności działania centralki
- Sprawdzenie układu zasilania podstawowego
- Pomiar wielkości napięcia źródła zasilania
- Sprawdzenie i oczyszczenie zacisków akumulatorów
- Sprawdzenie poprawności działania systemu (otwierania klap) z ręcznych i automatycznych wyzwalaczy (czujki, przyciski alarmu i przewietrzania)
- W razie potrzeby oczyszczenie i przesmarowanie układu wysuwnych siłowników oraz uszczelek klap.
- Zainicjowanie zadziałania systemu oddymiania ze sprawdzeniem poprawności działania
- Sprawdzenie prawidłowości działania czujek oraz ręcznych ostrzegaczy pożarowych.

Dla wszystkich urządzeń przeciwpożarowych oraz instalacji i urządzeń niezbędnych w warunkach pożaru lub innego zdarzenia, znajdujących się na terenie obiektu, zakres ich przeglądów i konserwacji ustala producent w dokumentacji techniczno-ruchowej lub instrukcji obsługi. Zawarte w tych dokumentach warunki eksploatacji urządzeń oraz czasokresy przeglądów powinny być bezwarunkowo przestrzegane, niezależnie od podanych powyżej propozycji i sposobów, celem utrzymania pełnej sprawności technicznej i niezawodności zadziałania systemów.

4.2.7 Drzwi przeciwpożarowe:

Drzwi nie wymagają większych zabiegów konserwacyjnych. Natomiast, jeżeli są one wyposażone w system sterowania to ważną sprawą jest zapewnienie ich prawidłowego stanu technicznego, aby prawidłowo zadziałały w przypadku

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 29 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

zagrożenia pożarowego. Zaleca się minimum raz w roku i sprawdzenie funkcjonowania wyposażenia:

Przegląd okresowy obejmuje następujące czynności:

- sprawdzenie funkcjonowania drzwi,
- sprawdzenie szczeliny pomiędzy posadzką a skrzydłem,
- sprawdzenie powłoki lakierniczej,
- sprawdzenie i ewentualne poprawienie mocowania zamków, rygli itp.,
- sprawdzenie stanu uszczelki pęczniejącej,
- regulacja samozamykaczy,
- przesmarowanie zawiasów i innych elementów ruchomych,

4.2.8 Przeciwożarowy wyłącznik prądu:

Przegląd techniczny przeciwpożarowego wyłącznika prądu może wykonywać osoba posiadająca świadectwo kwalifikacyjne uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci na stanowisku dozoru.

W czasie przeglądu powinno być sprawdzone minimum:

- Stan techniczny wyłącznika i przycisku sterującego jeżeli jest (poluzowanie śrub, zacisków, nadpalenia, ubytki itp.)
- Próby mechaniczne zadziałania sprawdzenie przycisku i wyłącznika
- Pomiary mające na celu sprawdzenie czy po włączeniu nie ma napięcia
- Pomiary po włączeniu rezystancji mające na celu sprawdzenie poprawności połączenia np. nie ma dużego oporu i styki się grzeją.
- Sprawdzenie w czasie normalnej eksploatacji pirometrem lub kamerą nagrzewanie się styków
- Czy wyłącznik jest odpowiednio oznakowany i czy jest zapewniony dostęp do niego.

4.3 Czasookresy przeglądów sprzętu i instalacji

Wyszczególnienie	Podstawa prawna	Kto przeprowadza	Udokumentowanie	Częstotliwość
Przegląd techniczny budynku	Art. 62 Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, 1276, 1496, 1669.)	Osoba posiadająca uprawnienia budowlane (odpowiedniej specjalności)	Protokół z okresowej kontroli 5 letniej	raz na 5 lat
			Protokół z okresowej kontroli półrocznej	2 razy w roku
Instalacja piorunochronna	Art. 62 Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1202,	Osoba z aktualnymi uprawnieniami E lub D (kontrolno – pomiarowe)	Protokół z przeglądu i pomiarów	Badanie raz na 5 lat
				Przegląd raz w roku

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl
---	---

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 30 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

	1276,1496, 1669.)			
Przewody wentylacyjne		Mistrz kominiarski Upr. Budowlane tej specjalności	Protokół z kontroli przeglądu	1 raz w roku
Przewody spalinowe i dymowe	Art. 62 Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, 1276,1496, 1669.)	Mistrz kominiarski Upr. Budowlane tej specjalności	Protokół z kontroli przeglądu	od 1 – 4 razy w roku
Klimatyzacja		Firmy z uprawnieniami.	Protokół	Zgodnie z zaleceniem producenta.
Urządzenia przeciwpożarowe: DSO (czujki)	§ 3 ust. 2, 3,4 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. (Dz. U. Nr 109, poz.719, 2010r)	Firma z uprawnieniami	Protokół przeglądu	Nie rzadziej niż 1 raz w roku chyba, że producent zaleci inaczej
Urządzenia przeciwpożarowe: SAP, SSP,				
Urządzenia przeciwpożarowe: klapy oddymiające				
Urządzenia przeciwpożarowe: stałe urządzenia gaśnicze				
Urządzenia przeciwpożarowe: drzwi ewakuacyjne - kontrola dostępu				
Urządzenia przeciwpożarowe: GAŚNICE				
Urządzenia przeciwpożarowe: HYDRANTY				
Wyłącznik ppoż				
Oświetlenie ewakuacyjne - awaryjne				
Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego	§ 6.1 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. (Dz. U. Nr 109, poz.719, 2010r)	Inspektor ochrony przeciwpożarowej	Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego z planami ewakuacyjnymi	– co 2 lata aktualizacja,
Instalacje elektryczne	Art. 62 Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1202,	Osoba z aktualnymi uprawnieniami E (kontrolno – pomiarowe)	Protokół z przeglądu i pomiarów (pomiar oporności izolacji, ochrony	raz na 5 lat

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl
---	---

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 31 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

	1276,1496, 1669.)		przeciwporażeniowej)	
		(kontrolno – pomiarowe)	Protokół z pomiarów ochrony przeciwporażeniowej i rezystancji izolacji przewodów	1 raz w roku w pomieszczeniach gdzie występuje szkodliwy wpływ wilgotność (stołówka, kuchnia)
Ewakuacja	§ 17.1 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. (Dz. U. Nr 109, poz.719, 2010r)	Inspektor PPOŻ	Raport	raz na 2 lata

5 Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;

5.1 Alarmowanie

Cały personel przebywający na terenie zakładu, ma obowiązek aktywnie uczestniczyć w ewakuacji ludzi i mienia oraz w akcji ratowniczo-gaśniczej

Działania w sytuacji zaistnienia pożaru można podzielić na dwa etapy:

- od chwili zauważenia pożaru do czasu przybycia pierwszych jednostek Państwowej Straży Pożarnej,
- od przybycia na miejsce zdarzenia jednostek PSP do ugaszenia pożaru.

1. Każdy, kto zauważy pożar lub inne zjawisko, którego konsekwencją może być pożar, jest zobowiązany zachować spokój, nie dopuścić do paniki oraz natychmiast zawiadomić:

- osoby znajdujące się w strefie zagrożonej i jej sąsiedztwie,
- Właściciela/zarządcę obiektu
- Kierownika lub jego zastępcę
- Państwową Straż Pożarną (tel. 998 lub 112)

2. Osoba alarmująca Państwową Straż Pożarną po uzyskaniu połączenia powinna podać następujące informacje:

- gdzie się pali - nazwa obiektu, dokładny adres,
- ile kondygnacji liczy budynek zagrożony pożarem,
- na której kondygnacji powstał pożar,

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 32 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

- co się pali,
- jakie są obecne rozmiary pożaru,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzi,
- czy w rejonie pożaru lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się materiały łatwo zapalne,
- numer telefonu, z którego podaje się informację,
- imię i nazwisko zgłaszającego.

Słuchawkę telefoniczną można odłożyć dopiero po potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia po potwierdzeniu dyżurnego Państwowej Straży Pożarnej. Zaleca się również odczekać przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.

3. Równoległe z alarmowaniem należy przystąpić do akcji ewakuacyjnej i ratowniczo gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego oraz wyposażenia szafki hydrantowej
4. Przed opuszczeniem pomieszczeń należy wyłączyć wszystkie znajdujące się w nich instalacje i urządzenia.
5. Podczas opuszczania budynku nie wolno korzystać z windy!
6. Osoby znajdujące się najbliżej miejsca pożaru powinny ocenić sytuację pożarową i jeżeli pożar jest w początkowej swojej fazie - podjąć działania gaśnicze.
7. Do czasu przybycia jednostek PSP kierownictwo akcją sprawuje kierownik lub osoba przez niego wyznaczona

5.2 Zasady postępowania pracowników

Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do gaszenia pożaru przy użyciu podręcznego sprzętu.

Do czasu przybycia straży pożarnej akcją gaśniczą dowodzi kierownik, a w razie jego nieobecności z-ca kierownika lub osoba zastępująca lub pracownik, który pierwszy samorzutnie objął kierownictwo akcją gaśniczą.

W czasie akcji ratowniczo - gaśniczej wszystkie osoby znajdujące się na terenie obiektu są podporządkowane kierownikowi akcji.

Organizując akcję ratowniczo – gaśniczą, do czasu przybycia jednostki straży pożarnej, należy:

- spokojnym, zdecydowanym i rzeczowym działaniem zapobiec panice, ewakuować interesantów, ocenić czy istnieje zagrożenie pracowników,
- ustalić rozmiary pożaru i przy użyciu posiadanych sił i środków gasić pożar,
- wyłączyć dopływ energii elektrycznej i nie otwierać bez potrzeby okien i drzwi,
- w miarę potrzeby przystąpić do ewakuacji mienia odpowiednio je zabezpieczając,
- z chwilą przybycia straży pożarnej przekazać kierownictwo akcji dowódcy straży pożarnej udzielając niezbędnych informacji oraz podporządkować się jego wskazaniom,

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Stoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 33 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

Pracownicy, którzy nie biorą udziału w akcji gaśniczej, zobowiązani są przeciwdziałania panice wśród osób będących na terenie obiektu.

5.3 Zasady gaszenia pożarów

5.3.1 Zasady ogólne

Spalanie jest procesem chemicznym, w którym tlen z powietrza łączy się z materiałem palnym, czemu towarzyszy wydzielanie ciepła, światła i gazowych produktów spalania. Warunkiem zainicjowania spalania jest dostarczenie do układu bodźca energetycznego np. w postaci ciepła. Proces spalania już zainicjowany rozwija się dalej samoistnie. Jego przerwanie można osiągnąć poprzez:

- usunięcie materiału palnego lub uczynienie go niepalnym w lokalnie występujących warunkach,
- eliminowanie bodźca termicznego podtrzymującego proces spalania (chłodzenie),
- odcięcie dostępu tlenu do strefy spalania.

Wymienione wyżej czynności stanowią istotę techniki gaszenia pożarów, przy czym podręczny sprzęt gaśniczy spełnia w tej technice rolę zasadniczą w sytuacjach, kiedy istnieje możliwość ugaszenia pożaru w zarodku, tj. w początkowej fazie jego trwania.

W zależności od rodzaju palącego się materiału i sposobu jego spalania, pożary zostały podzielone na pięć grup oznaczonych literami A, B, C, D i F:

- **grupę A** stanowią pożary ciał stałych pochodzenia organicznego, przy spalaniu których, obok innych zjawisk występuje żarzenie, np. pożary drewna, papieru, tworzyw sztucznych, tkanin itp.;
- **grupę B** stanowią pożary cieczy palnych i substancji stałych topiących się wskutek ciepła wydzielanego przy pożarze, np. pożary benzyn, alkoholu, lakierów, rozpuszczalników, olejów, tłuszczów, smarów itp.;
- **grupę C** stanowią pożary gazów palnych, np. pożary metanu, acetylenu, wodoru, gazu ziemnego i in.;
- **grupę D** stanowią pożary metali lekkich i innych substancji reagujących z wodą, np. pożary sodu, magnezu, itp.;
- **grupę F** stanowią pożary tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych

Do gaszenia powyższych grup pożarów używamy gaśnic;

- **pianowych** – ciała stałe pochodzenia organicznego, przy spalaniu których występuje zjawisko żarzenia (papier, drewno)
- **proszkowych** – przeznaczonych do gaszenia pożarów ciał stałych, cieczy palnych oraz gazów palnych
- **śniegowych** - do gaszenia instalacji i urządzeń elektrycznych pod napięciem do 1000V, oraz innych materiałów będących w zasięgu działającej instalacji elektrycznej.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 34 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

Do gaszenia pożarów sprzętu elektronicznego i komputerowego należy używać specjalnie do tego przeznaczonych gaśnic takich jak:

- gaśnica GSE-2X (środek gaśniczy CO₂)
- gaśnica komputerowa CUG 1X (środek gaśniczy FE 36, który jest zamiennikiem halonu1211)
- lub inne gaśnice, gdzie są stosowane CZYSTE ŚRODKI GAŚNICZE takie jak: FM-200, ARGONIT, CEA-410 itp.

5.3.2 Gaśnice i zasady gaszenia pożarów przy użyciu gaśnic

Sprzęt gaśniczy oznacza się literowym symbolem grup pożarów do zwalczania, których sprzęt ten jest przeznaczony.

Najczęściej stosowanym podręcznym sprzętem gaśniczym są gaśnice, agregaty gaśnicze i koce gaśnicze.

Gaśnice są to przenośne urządzenia gaśnicze o całkowitej masie nieprzekraczającej 20kg, które służą do gaszenia pożaru w zarodku.

Gaśnice po ręcznym uruchomieniu tzn. wyjęciu zawleczki i zbitiu zbijaka lub przesunięciu dźwigni samodzielnie wyrzucają środek gaśniczy na skutek działania ciśnienia gazu obojętnego znajdującego się w zbiorniku gaśnicy lub zmagazynowanego w dodatkowym zbiorniku. W zbiorniku gaśnicy następuje wymieszanie się gazu ze środkiem gaśniczym i podniesienie jego ciśnienia. Otwarcie zaworu prądownicy powoduje wypływ środka gaśniczego na zewnątrz gaśnicy. Należy pamiętać, że czas działania gaśnicy jest bardzo krótki, należy więc gasić pulsacyjnie i trzymać gaśnicę pionowo, takie działanie zapewnia skuteczny efekt. Do gaszenia pożaru przy użyciu gaśnicy należy przystępować tylko wtedy, jeżeli istnieje szansa jego ugaszenia, a pożar nie objął powierzchni większej niż 2m².

Przed przystąpieniem do gaszenia pożaru w zarodku należy pamiętać o wyłączeniu maszyn i urządzeń z pod napięcia elektrycznego, dopływu gazu oraz jeśli jest to możliwe usunięcia cieczy i materiałów łatwopalnych.

Do gaszenia pożarów należy użyć odpowiednich środków związanych z palącym się materiałem (tektura, papier, drewno, tkaniny).

Podczas doboru środka gaśniczego należy również pamiętać o tym aby straty wywołane naszą interwencją nie były większe niż straty powodowane pożarem.

Podczas gaszenia pożaru należy pamiętać, aby strumień środka gaśniczego kierować na palące się przedmioty, materiały lub obiekty:

- od skraju palącej się powierzchni do środka
- ciała stałe gasić kierując strumień środka gaśniczego na płomień z dołu, a nie z góry
- ciała ciekłe i gazy gasić z góry w dół

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Stoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 35 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

- do gaszenia urządzeń i instalacji pod napięciem używać tylko gaśnic do tego przeznaczonych
- do gaszenia przystępować, jeżeli istnieje szansa ugaszenia a pożar nie zagraża życia

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

	Dobrze	Źle
Gaś ogień zgodnie z kierunkiem wiatru (z wiatrem).		
Pałące się powierzchnie gaś rozpoczynając od brzegu.		
Pożar substancji kapiących i płynnych gaś strumieniem skierowanym od góry do dołu.		

	Dobrze	Źle
Pożar ścian gaś strumieniem skierowanym od dołu do góry		
Stosuj wystarczającą liczbę gaśnic, nigdy jedną po drugiej		
Zwracaj uwagę na możliwość ponownego rozpalenia się ognia		

	Dobrze	Źle
Przed użyciem gaśnicy przeczytaj instrukcje na gaśnicy. Po zbitiu grzybka gaśnicy odczekaj 5 sekund.		
Nigdy nie wieszaj gaśnic po ich użyciu na stałe miejsce. Najpierw należy zlecić ich ponowne napełnienie		

5.4 Instrukcja obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego

Gaśnice proszkowe (1)

Gaśnica proszkowa GP-6x-ABC

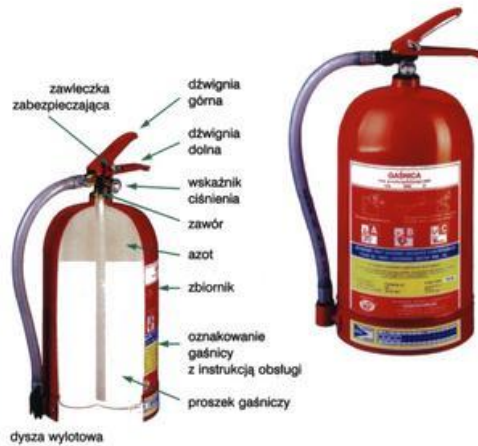
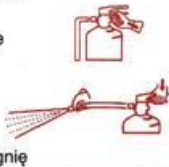
Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy A, B i C

Obsługa gaśnicy:

1. Wyciągnąć zabezpieczenie

2. Wyjąć wąż z uchwytem, skierować na źródło ognia, nacisnąć dźwignię

Gaśnice proszkowe (2)

Gaśnica proszkowa GP-1Z-BC (samochodowa)

Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy B i C

Zalecana do ochrony samochodów, łodzi motorowych, przyczep kempingowych itp.

Uruchamianie:

1. Wyjąć zawłeczkę
2. Nacisnąć dźwignię zaworu, zwolnić ją, odczekać 3 sek.
3. Nacisnąć dźwignię ponownie, strumień proszku skierować na źródło pożaru

Gaśnice śniegowe

Gaśnica śniegowa GS-5X

Przeznaczona jest do gaszenia pożarów grupy B i C

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

5.5 Instrukcja użycia hydrantu wewnętrznego:

5.6 Instrukcja użycia koca gaśniczego:

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 39 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

6 Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;

Pod pojęciem prac niebezpiecznych pożarowo należy rozumieć wszelkie prace prowadzone poza wyznaczonymi do tego celu miejscami, które mogą spowodować bezpośrednie zagrożenie pożarem lub wybuchem. Do prac tych zaliczamy w szczególności:

- prace remontowo budowlane z użyciem ognia otwartego prowadzone wewnątrz obiektu, na przyległym do niego terenie, gdzie występują materiały palne,
- prace z zastosowaniem gazów, cieczy i pyłów palnych, przy których mogą powstawać mieszaniny wybuchowe np.: malowanie, lakierowanie, klejenie,
- wszelkie prace prowadzone w strefach zagrożonych wybuchem,
- prace z ogniem otwartym, podczas których występuje iskrzenie lub nagrzewanie, np.: spawanie, cięcie gazowe i elektryczne,
- podgrzewanie instalacji, urządzeń i zaworów substancjami palnymi,
- konserwacja dachów z podgrzewaniem smoły i lepików itp.
- spalanie materiałów, rozpalanie ognisk,
- używanie materiałów pirotechnicznych,
- suszenie materiałów i substancji palnych,
- prace porządkowe związane z usuwaniem materiałów niebezpiecznych pożarowo.

Do przestrzegania postanowień instrukcji zobowiązani są wszyscy pracownicy uczestniczący bezpośrednio lub pośrednio w wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych, osoby nadzorujące przebieg tych prac oraz użytkownicy obiektu i pomieszczeń, gdzie prace są prowadzone.

6.1 Wytyczne zabezpieczenia prac pożarowo- niebezpiecznych

Przed przystąpieniem do wykonywania w/w prac poszczególne pomieszczenia oraz budynek muszą być odpowiednio przygotowane. Przygotowanie to polega na:

- oczyszczeniu pomieszczeń lub miejsc, gdzie będą wykonywane prace z wszelkich palnych materiałów lub zanieczyszczeń,
- usunięciu na bezpieczną odległość od miejsca prowadzenia prac wszelkich przedmiotów palnych lub niepalnych w opakowaniach palnych,
- zabezpieczeniu przed działaniem rozprysków spawalniczych wszelkich urządzeń lub materiałów palnych, których usunięcie na bezpieczną odległość nie jest możliwe, poprzez osłonięcie ich np.: arkuszami blachy, kocami gaśniczymi lub innym materiałem izolacyjnym niepalnym,
- sprawdzeniu czy znajdujące się w sąsiednich pomieszczeniach materiały lub przedmioty podatne na zapalenie w skutek przewodnictwa cieplnego lub rozprysków spawalniczych nie wymagają zastosowania lokalnych, dodatkowych zabezpieczeń,
- uszczelnieniu materiałami niepalnymi wszelkich przelotowych otworów instalacyjnych, kablowych, wentylacyjnych itp. znajdujących się w pobliżu miejsca prowadzenia prac,

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 40 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

- zabezpieczeniu przed rozpryskami lub uszkodzeniami mechanicznymi kabli, przewodów elektrycznych, gazowych oraz instalacyjnych z palną izolacją o ile znajdują się w zasięgu zagrożenia,
- sprawdzeniu czy w miejscu planowania prac nie prowadzono tego dnia prac malarskich lub innych przy użyciu substancji łatwo zapalnych,
- przygotowaniu w miejscu wykonywania prac między innymi:
 - napełnionych wodą metalowych pojemników na rozgrzane odpadki drutu spawalniczego, elektrod itp.,
 - materiałów osłonowych izolacyjnych niezbędnych przy zabezpieczeniu toku prac,
 - niezbędnego sprzętu pomiarowego np. do pomiaru stężenia par i gazów palnych w rejonie prowadzenia prac,
 - podręcznego sprzętu gaśniczego w ilościach oraz asortymencie zależnym od wielkości występującego zagrożenia,
 - zapewnieniu stałej drożności przejść i wyjść ewakuacyjnych z miejsc prowadzenia prac.

Przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych z użyciem cieczy, gazów i pyłów mogące stworzyć z powietrzem mieszaniny wybuchowe należy przestrzegać następujących zasad:

- w miejscu prac mogą znajdować się tylko niezbędne ilości w/w substancji z niewielkim zapasem umożliwiającym utrzymanie ciągłości prac,
- zapas substancji powinien być przechowywany w niepalnych szczelnych opakowaniach,
- pozostawienie opróżnionych opakowań na stanowisku pracy jest zabronione,
- po zakończeniu prac wszelkie pojemniki, naczynia należy szczelnie zamknąć oraz zabezpieczyć przed dostępem osób postronnych,
- w pomieszczeniach należy zapewnić wymaganą wentylację,
- prace mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par, cieczy lub gazów w pomieszczeniu nie przekracza 10 % ich dolnej granicy wybuchowości

Pracodawca wyznacza osobę odpowiedzialną za sprawowanie nadzoru nad przebiegiem prac niebezpiecznych pożarowo. Powinna ona w szczególności:

- znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować ich przestrzeganie przez podległych pracowników,
- dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac zostały wykonane wszelkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu lub stanowisk, przewidziane w protokole zabezpieczenia prac,
- sprawdzać zabezpieczenie przeciwpożarowe stanowisk prac oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastowe usunięcie stwierdzonych niedociągnięć i nieprawidłowości,
- wstrzymać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzającej niebezpieczeństwo powstania pożaru do czasu usunięcia zaniedbań,

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 41 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

- brać udział w kontroli stanowisk, pomieszczeń lub terenu po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych,

6.2 Podstawowe obowiązki wykonawcy prac pożarowo niebezpiecznych

Do obowiązku wykonawcy prac pożarowo niebezpiecznych należy w szczególności:

- sprawdzenie czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należyście zabezpieczone przed możliwością zainicjowania i rozprzestrzenienia się pożaru,
- ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole i zezwoleniu na prowadzenie prac,
- znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do prac czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju pracy,
- ściśle przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia ustalonych dla danego rodzaju prac,
- rozpoczynanie prac tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia względnie na wyraźne polecenie bezpośredniego przełożonego kierującego tokiem prac,
- poinstruowanie pomocników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących dla wykonywanego rodzaju prac,
- przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenienie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
- meldowanie bezpośrednio przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia, ugaszonego w czasie wykonywania prac,
- dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia czy podczas wykonywania prac nie zainicjowano pożaru,
- wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności pożarowo niebezpiecznych

Po zakończeniu prac w pomieszczeniu oraz w pomieszczeniach sąsiednich należy przeprowadzić dokładną kontrolę mającą na celu stwierdzenie, czy nie pozostawiono tłących się lub żarzących cząstek w rejonie prowadzenia prac, czy nie występują jakiegokolwiek objawy pożaru, oraz czy sprzęt np. spawalniczy został zdemontowany, odłączony od źródeł zasilania i należyście zabezpieczony przed dostępem osób postronnych. Kontrole taką należy przeprowadzić również po upływie 4 godzin, a następnie 8 godzin licząc od czasu zakończenia prac. Szczegółowy czasookres i ilość kontroli określa komisja w protokole zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych w zależności od stopnia zagrożenia.

Prace powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające wymagane kwalifikacje, upoważnione do wykonywania prac, a sprzęt powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością powstania pożaru.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Stoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 42 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

7 Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania

7.1 Warunki techniczne ewakuacji:

Z każdego miejsca w obiekcie, przeznaczanego do przebywania ludzi, zapewnia się odpowiednie warunki ewakuacji, umożliwiające szybkie i bezpieczne opuszczanie strefy zagrożonej lub objętej pożarem, dostosowane do liczby i stanu sprawności osób przebywających w obiekcie oraz jego funkcji, konstrukcji i wymiarów, a także zastosowanie technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego, polegających na:

- 1) zapewnieniu dostatecznej liczby, wysokości i szerokości wyjść ewakuacyjnych;
- 2) zachowaniu dopuszczalnej długości, wysokości i szerokości przejść oraz dojść ewakuacyjnych;
- 3) zapewnieniu bezpiecznej pożarowo obudowy i wydzielen dróg ewakuacyjnych oraz pomieszczeń;
- 4) zabezpieczeniu przed zadymieniem wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych dróg ewakuacyjnych, w tym: na stosowaniu urządzeń zapobiegających zadymieniu lub urządzeń i innych rozwiązań techniczno-budowlanych zapewniających usuwanie dymu;
- 5) zapewnieniu oświetlenia awaryjnego (ewakuacyjnego i zapasowego) w pomieszczeniach i na drogach ewakuacyjnych wymienionych w przepisach techniczno-budowlanych;
- 6) zapewnieniu możliwości rozgłaszania sygnałów ostrzegawczych i komunikatów głosowych przez dźwiękowy system ostrzegawczy w budynkach, dla których jest on wymagany.

Szczegółowe warunki dróg, dojść, wyjść ewakuacyjnych określają przepisy techniczno-budowlane.

7.2 Zasady organizacji akcji ewakuacyjnej:

Nadrzędnym celem, któremu muszą być podporządkowane inne zadania, jest ratowanie życia ludzkiego. Każdy pracownik powinien dokładnie znać wszystkie drogi ewakuacyjne oraz możliwości wydostania się z pomieszczenia, w którym pracuje lub przebywa. Drogi ewakuacyjne są to korytarze, klatki schodowe, drzwi na drogach ewakuacyjnych, schody i wyjścia ewakuacyjne prowadzące na zewnątrz budynku lub do innej strefy pożarowej.

W przypadku wystąpienia zagrożenia należy niezwłocznie powiadomić wszystkich pracowników przebywających na terenie ewakuowanego obiektu o powstaniu i charakterze występującego zagrożenia

W przypadku dużego zagrożenia należy dążyć do uruchomienia wszystkich możliwych sygnałów w celu zaalarmowania jak największej ilości osób.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórze, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 43 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

7.3 Ogólne zasady organizacji akcji ewakuacyjnej:

- w pomieszczeniach należy wyłączyć wszystkie urządzenia, które mogą stwarzać dodatkowe zagrożenia podczas prowadzonych działań ratowniczo-gaśniczych. Za wykonanie tych czynności odpowiedzialni są: wszyscy pracownicy,
- pracownicy mają obowiązek jak najkrótszą drogą kierując się wskazaniem znaków ewakuacyjnych, opuścić budynek i udać do miejsca zbiórki osób ewakuowanych, na które wyznacza się teren przed budynkiem. Opuszczając pomieszczenie pracownik powinien dokładnie sprawdzić, czy nikt w niej nie pozostał, pamiętając o tym, że niektóre osoby w sytuacji zagrożenia mogą ze strachu chować się pod biurkiem, za szafą lub pod zasłoną. Powinien również zabrać ze sobą szczególnie ważne dokumenty
- wszystkie inne osoby przebywające na terenie zakładu po ogłoszeniu ewakuacji powinny opuścić budynek i udać się do miejsca zbiórki.
- w przypadku braku możliwości opuszczenia budynku ze względu na silne zadymienie dróg ewakuacyjnych lub wystąpienie innych czynników uniemożliwiających ewakuację znajdujące się na jego terenie osoby powinny pozostać w pomieszczeniach, uszczelnić wszystkie miejsca przedostawania się do tego pomieszczenia dymu i starać się powiadomić osoby przebywające na zewnątrz o konieczności udzielenia pomocy. W takiej sytuacji należy unikać otwierania okien, co może spowodować zwiększoną ilość tlenu i przyspieszyć rozwój pożaru jak również należy bezwzględnie zachować spokój i nie dopuścić do powstania paniki,
- kierujący akcją ewakuacyjną wyznacza osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia, określają w tym celu sposoby, kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia,
- w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze jego rozprzestrzeniania się oraz z takich, z których wyjścia mogą zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Następnie należy ewakuować osoby począwszy od najwyższych kondygnacji. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby najbardziej sprawne. Podczas ewakuacji z pomieszczeń strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne (korytarze), a następnie zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne na klatki schodowe i wyjścia poza obszar zagrożony lub na zewnątrz budynku,
- w przypadku zablokowania dróg ewakuacyjnych należy niezwłocznie dostępnymi środkami np.: telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Ludzi odciętych od wyjścia, którzy znaleźli się w tej strefie należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków ewakuować od zewnątrz za pomocą urządzeń ratowniczych będących w posiadaniu jednostek Państwowej Straży Pożarnej,
- ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi.
- ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń i dokumentacji,

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 44 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

- po zakończeniu ewakuacji należy sprawdzić czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia. W razie stwierdzenia nieobecności jakiejś osoby należy natychmiast ten fakt zgłosić dowódcy akcji ratowniczej,
- w przypadku przybycia jednostek PSP w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji a następnie podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki

7.4 Czynniki powodujące utrudnienia podczas ewakuacji ludzi:

Zadymienie pomieszczeń i dróg ewakuacyjnych - dym i znajdujące się w nim gazy pożarowe, które są produktami spalania rozprzestrzeniają się bardzo szybko i przenikają do odległych od miejsca pożaru części budynku poprzez otwory instalacyjne w ścianach i stropach, szczeliny w drzwiach, a także poprzez klatki schodowe łączące poszczególne kondygnacje. Dym jest często zwiastunem pożaru, którego źródło bywa ukryte lub niedostępne. Wpływa on drażniąco na drogi oddechowe wywołując kaszel i krztuszenie się, występuje łzawienie oczu, a z powodu małej przejrzystości utrudnione jest poruszanie się. Przebywanie ludzi w przestrzeni zadymionej stwarza psychozę lęku a nawet paniki w obawie zatrucia się, doznania obrażeń, załabnięcia lub śmierci. Gęstość zadymienia jest większa w górnej części pomieszczeń i na górnych kondygnacjach obiektu, gdzie dym przenika wraz z unoszącym się ciepłym powietrzem, nagrzanym w wyniku powstałego pożaru. Gęstość dymu może być tak duża, że niewidoczne stają się światła lamp zwieszonych pod stropami oraz znaki ewakuacyjne. Ponadto rozgrzane cząstki dymu są nośnikami ciepła, co powoduje, że dym na drodze swego rozprzestrzeniania może powodować zapalenie się znajdujących się tam materiałów palnych.

7.4.1 Toksyczne produkty rozkładu i spalania:

Powstają w warunkach pożaru w wyniku rozkładu termicznego materiałów wykończeniowych oraz elementów wyposażenia. Stanowią one największe niebezpieczeństwo dla życia ludzi, ponieważ często są bezbarwne i bezzapachowe. Szczególnie niebezpieczne są: tlenek węgla, cjanowodór, czterochlorek węgla, fozgen. Nawet przy niewielkich stężeniach powodują silne zatrucie organizmu, niedotlenienie mózgu, zaburzenia w oddychaniu i utratę przytomności.

7.4.2 Poruszanie się w warunkach zadymienia:

W większości przypadków dym gromadzi się w górnej części pomieszczenia, a w przypadku dużej intensywności spalania, strefa zadymienia może ulec dużemu obniżeniu tak, że obejmie większość kubatury pomieszczenia. Przy silnym zadymieniu należy poruszać się w pozycji pochylonej, jak najbliżej posadzki pomieszczenia lub korytarzy, a w ekstremalnych przypadkach poruszać się czołgając. Aby ułatwić oddychanie zaleca się stosowanie mokrej chustki lub kawałka tkaniny najlepiej zwilżonego wodą, która posłuży za filtr powietrza. W przestrzeni zadymionej pionowej tj. klatkach schodowych należy wchodzić na czworakach i w tej samej pozycji schodzić tyłem. Sposób ten zapewnia lepszą orientację, gdzie kończy się bieg schodów, szczególnie przy niedostatecznej widoczności. W przypadku poszukiwania

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 45 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

w pomieszczeniu osób, które w nim pozostały, należy dokładnie sprawdzać miejsca, w których mogła schronić się osoba poszukiwana, a więc pod biurkiem w szafie, za zasłonami, a nawet w miejscach, które pozornie wydawałyby się niemożliwe. W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia decyzję o jej podjęciu podejmuje kierownik lub jego zastępca. Decyzja o zarządzeniu ewakuacji musi uwzględniać informacje o zakresie ewakuacji, liczbie osób przewidzianych do ewakuacji, sposobach i kolejności opuszczania obiektu, a także musi określać drogi i kierunki oraz przewidywać możliwość zakwaterowania osób ewakuowanych w przypadku niesprzyjających warunków atmosferycznych.

7.4.3 Występowanie wysokich temperatur i płomienia:

Wysoka temperatura może powodować odcięcie dróg ewakuacyjnych. Jest naturalnym czynnikiem budzącym u ludzi strach, utrudnia lub uniemożliwia ewakuację, może powodować u ludzi zachowania nieracjonalne, niewspółmierne do realnego zagrożenia.

7.5 Zachowania się ludzi w warunkach zagrożenia:

Reakcja ludzi w chwili wykrycia pożaru jest bardzo zróżnicowana i zależy od wielu czynników tj: płeć, wiek, pora dnia, znajomość obiektu, stopień oświetlenia. Również różnice w reakcjach poszczególnych ludzi na widok płomieni, występowanie dymu oraz na dźwięki towarzyszące pożarowi powinny być brane pod uwagę przez osoby organizujące i kierujące ewakuacją. Pożar to wypadek nagły powodujący zakłócenie normalnego funkcjonowania obiektu. Normalną reakcją jednostki jest zaskoczenie spowodowane tym, że nie można z góry przewidzieć, kiedy i gdzie on wystąpi. Zaskoczeniu może towarzyszyć przestraszenie spowodowane widokiem płomieni, dymem utrudniającym oddychanie i głosami przestraszonych ludzi. Jeżeli temu zjawisku nie będziemy przeciwdziałać może wystąpić panika, która jest sumarycznym przejawem zaskoczenia i przestraszenia oraz obawy o własne życie. Osoby ulegające panice tracą panowanie nad swoim działaniem, tłoczą się przy wyjściach, tratują się, mogą być nieświadomie agresywne. W takiej sytuacji kierowanie ich działaniem staje się właściwie niemożliwe.

7.5.1 Ewakuacja i zjawisko paniki

Szczególnego znaczenia nabiera zapobieganie skutkom paniki, której możliwość istnieje zawsze, nie tylko w przypadku powstania pożaru, wybuchu lub katastrofy, czy innego wypadku, ale i w przypadku niewielkiego zadymienia. Ludzie wchodzący w skład grupy ogarniętej paniką całkowicie tracą swoje indywidualne cechy osobowości i stają się elementem groźnego, niszczącego tłumu, który nie kieruje się żadnymi przesłankami logicznego myślenia i rzeczywistej oceny sytuacji. Grupa ogarnięta paniką może sparaliżować i uniemożliwić prowadzenie akcji ratowniczej i zorganizowanego działania. Może w ślepym instynkcie szukania ratunku spotęgować zagrożenie własne, ratowników i przyczynić się do innych groźnych wypadków. Przeciwdziałanie panice jest niezmiernie trudne. Dokonać tego mogą tylko ludzie o dużej indywidualności i autorytecie wśród ogarniętych paniką.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 46 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

Przykładami środków przeciwdziałania panice są:

- osobisty przykład
- zdecydowany nakaz
- wykazanie nierealności niebezpieczeństwa
- przeciwstawienie groźby większego niebezpieczeństwa
- zagrożenie użyciem siły
- użycie siły
- unieszkodliwienie przywódcy paniki

Opanowanie tłumu ogarniętego paniką, prącego naprzód, jest bardziej możliwe do wykonania dla osób znajdujących się z tyłu tłumu, niż na jego czele. W czasie akcji ratowniczej najczęściej występują małe formy paniki, której ulegają grupy lub pojedyncze osoby, znajdujące się w rzeczywistym lub urojonym niebezpieczeństwie, zatracając poczucie rzeczywistości i podejmując nieprzemyślane, bezcelowe i niebezpieczne działania, np. wyskakiwanie z okien czy chowanie się w miejscach trudno dostępnych. Przybycie ratownika z zewnątrz powoduje przekonanie, że zagrożenie nie jest niebezpieczne i istnieją drogi ratunku

7.6 Instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru i podjęcia decyzji o ewakuacji ludzi

LP.	ETAPY EWAKUACJI	KOLEJNOŚĆ WYKONYWANIA CZYNNOŚCI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
1	Wezwanie jednostki straży pożarnej	Zawiadomienie telefoniczne 998 strażą pożarną o zaistniałym pożarze z określeniem: <ul style="list-style-type: none"> • adres budynku objętego pożarem • gdzie się pali (podać piętro, nazwę pomieszczenia itp...) • co się pali, rodzaj materiałów • czy są zagrożeni ludzie • nazwisko zgłaszającego oraz numer telefonu, z którego dzwoniczmy. 	Pracownik, który pierwszy zauważył pożar
2	Ogłoszenie rozpoczęcia ewakuacji	Ogłosić spokojnym głosem rozpoczęcie ewakuacji z określeniem czy opuszczamy dane piętro, budynek czy pomieszczenie. Do ogłoszenia ewakuacji należy wykorzystać telefony wewnętrzne.	Dyrektor, Kierownik lub osoba wyznaczona
3	Przebieg ewakuacji	1. Przydzielenie zadań do wykonania, 2. Ustalenie kolejności i kierunków ewakuacji w zależności od występującego zagrożenia na kondygnacjach i w pomieszczeniach, pamiętając o tym, że w trakcie ewakuacji z wyższych kondygnacji budynku nie wolno korzystać z windy! 3. Wyznaczenie pracowników odpowiedzialnych za ewakuację osób i mienia z poszczególnych pomieszczeń, 4. Ustalenie dodatkowych warunków ewakuacji w sytuacji niekorzystnego rozwoju pożaru (zadymienie, wysoka temperatura) 5. Sprawdzenie pomieszczeń na piętrach czy	Dyrektor, Kierownik lub osoba wyznaczona

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Stoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 47 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

		zostały opuszczone przez wszystkie osoby	
4	Oczekiwanie na przybycie jednostek straży pożarnej	1. Wyjść na zewnątrz budynku i oczekiwać na przyjazd jednostek straży pożarnej, 2. Udzielić informacji o zaistniałej sytuacji i podjętych dotychczas działaniach, 3. Wskazać miejsce pracy kierującego ewakuacją	Osoba wyznaczona
5	Gaszenie pożaru	Natychmiastowe podjęcie akcji gaśniczej przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego	Wyznaczeni pracownicy
6	Ewakuacja mienia	1. Ewakuację mienia należy rozpocząć po zakończeniu ewakuacji ludzi w sytuacji, gdy jest ono zagrożone i sytuacja pożarowa pozwala na podjęcie takiego działania, 2. Kolejność ewakuacji określa się w zależności od występującego zagrożenia 3. Miejscem składowania ewakuowanego mienia będą place na zew. budynku zabezpieczone siłami policji	Przedstawiciel kierownictwa wspólnie z dowódcą akcji gaśniczej

7.7 Szczegółowa Instrukcja bezpiecznej ewakuacji z obiektu.

(Szczegółowa procedura bezpiecznej ewakuacji z Kompleksu Termy Maltańskie przedstawiona została jako załącznik nr 10.9. do niniejszej instrukcji)

7.8 Ratownicy - ogólna procedura ewakuacji z nieek i hali basenowej

1. W razie konieczności ewakuacji ratownik w swoim sektorze nadzoru:
 - ustalonym sygnałem wzywa do opuszczenia przez uczestników nieek basenów wskazując najbezpieczniejsze miejsce wyjścia z niecki basenowej,
 - pozostaje w łączności głosowej z osobami w wodzie, udzielając im wskazówek, bezpiecznego zachowania się i kierunku ewakuacji,
 - liczy osoby wychodzące z wody,
 - poucza osoby wychodzące z wody o konieczności pozostania w pobliżu miejsca wyjścia z niecki basenowej i zakazie samodzielnego oddalania się z tego miejsca
 - po wyjściu osób z niecki basenowej dokonuje obchodu niecki i sprawdza, czy nikt nie został w wodzie,
 - w przypadku konieczności podejmuje akcję ratowniczą.
2. Ratownik zasięga informacji od personelu technicznego obiektu o aktualnej sytuacji. Dalsze działania uzależnione są od uzyskanej informacji.
3. W razie takiej konieczności ratownik zarządza opuszczenie hali basenowej, informując o jej sposobie uczestników.
4. Ewakuacja następuje grupowo, najkrótszą drogą do głównego punktu zbiórki znajdującego się na zewnątrz obiektu lub innego wskazanego miejsca. Ratownik idzie przodem, ewakuowani gęśo za ratownikiem w kontakcie dotykowym (ręka na ramieniu osoby poprzedzającej).
5. W przypadku ograniczonego dostępu do GŁÓWNEGO miejsca zbiórki (np. zadymienie), punktem zbiórki będzie miejsce zbiórki – północny zewnętrzny plac.
6. W punkcie głównym zbiórki następuje przeliczenie stanu osobowego grupy.
7. Ratownik pozostawia ewakuowanych pod opieką personelu obiektu i wraca na

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Stoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 48 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

- halę basenową dokonując powtórnego obchodu niecki basenowej.
8. Pozostali ratownicy na miejscu zbiórki odbierają od personelu Kompleksu apteczkę I pomocy i w miarę potrzeb udzielają pomocy ewakuowanym.
 9. Ratownik dokonuje wpisu o zaistniałej sytuacji i podjętych działaniach do Dziennika pracy ratownika.

7.9 Siły do przeprowadzenia ewakuacji.

Dzień tygodnia	Poniedziałek - Piątek				Sobota, Niedziela, Święta		
	6:00-9:00	9:00-16:00	16:00-23:00	23:00-6:00	7:00-9:00	9:00-23:00	23:00-6:00
Ochrona	2	1 (2 osoby są w wakacje, ferie i święta)	2	2	2	2	2
KOT (kierownik obsł. technicznej) + konserwatorzy	1 + 2 do 3	1 + 2 do 3	1 + 2 do 3	1 + 2 do 3	1 + 2 do 3	1 + 2 do 3	1 + 2 do 3
BOK (biuro obsługi klienta)		2	2			2	
KASY	2	3	4		2	4	
Obsługa Basenu Sportowego		1	1 do godz. 21:00			1-2 Tylko podczas zawodów sportowych	
Administracja		40					
Firma sprzętująca	12	12	5	14	7	5	14
Klienci	Tylko basen sportowy	∞	∞		Tylko basen sportowy	∞	

7.10 Praktyczne sposoby sprawdzania organizacji ewakuacji

7.10.1 Podstawa prawna

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz.719, 2010r.)

Właściciel lub zarządca obiektu zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami, powinien co najmniej raz na 2 lata przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji.

Instrukcja powinna zawierać sposoby praktycznego sprawdzania organizacji oraz warunków ewakuacji ludzi.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórze, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 49 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

7.10.2 Przedmiot i zakres

Instrukcja określa działania jakie powinny być podjęte w przypadku alarmu pożarowego lub alarmu związanego z klęską żywiołową w temacie ewakuacji pracowników oraz ewakuacji mienia. Zakresem instrukcji są objęte wszystkie procedury związane ze sposobem prowadzenia praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji.

7.10.3 Opis postępowania

1. Praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji powinno być przeprowadzone raz na 2 lata.
2. Ćwiczenia na wypadek alarmu przeprowadza kierownik obiektu lub specjalista z zakresu bezpieczeństwa pożarowego. Kierownictwo oddziału powinno powiadomić Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Poznaniu o terminie przeprowadzenia ćwiczeń, nie później niż 1 tydzień przed ich przeprowadzeniem.
3. Nadrzędną zasadą powinno być przygotowanie pracowników do ewakuacji na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.
4. Ćwiczenia nie powinny jedynie dotyczyć ewakuacji pracowników, ale innych problemów, które mogą mieć miejsce podczas alarmu np.:
 - posługiwanie się podręcznym sprzętem gaśniczym
 - alarmowanie
 - udzielenie pierwszej pomocy

7.10.4 Organizacja ćwiczeń

1. Wszystkie ćwiczenia związane z ewakuacją muszą być poprzedzone szkoleniem instruktazowym, w którym należy przekazać odpowiednie informacje zapoznające pracowników z:
 - metodami opuszczania budynku
 - sposobami ewakuacji pracowników
 - drogami ewakuacji
 - punktami (miejscami) dla ewakuowanych
2. Wszyscy pracownicy zakładu, na terenie którego będą przeprowadzane ćwiczenia muszą zapoznać się z Instrukcją Bezpieczeństwa Pożarowego i ewakuacji obowiązującą na terenie danego obiektu. Kierownik obiektu lub inspektor ochrony przeciwpożarowej opracowują scenariusz ćwiczeń, z którym są zapoznawane osoby funkcyjne przygotowujące zaplecze logistyczne ćwiczeń, oraz biorące udział w ćwiczeniach w drugiej fazie np. (lekarze). W przypadku niezadowolającej oceny ćwiczeń, można zorganizować dodatkowe ćwiczenia. Minimalna przerwa pomiędzy ćwiczeniami powinna wynosić co najmniej 60 dni. Podczas tej przerwy należy dodatkowo przeszkolić personel w tych punktach, gdzie ćwiczenia zostały negatywnie ocenione.
3. Scenariusz ćwiczeń powinien zawierać
 - cel podstawowy

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 50 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

- cele dodatkowe
 - teren i miejsce ćwiczeń
 - wykaz sił i środków przewidzianych do ćwiczeń
 - osoby odpowiedzialne za przygotowanie i przeprowadzenie ćwiczeń
 - przebieg akcji ratowniczo-ewakuacyjnych (sytuacje, czynności ćwiczących)
4. Z każdego ćwiczeń związanych z przeprowadzeniem praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji powinien być sporządzony rejestr. Dokumentacja powinna zawierać daty, cele ćwiczeń oraz ich ocenę sporządzoną przez obserwatora z Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, Specjalisty z zakresu bezpieczeństwa pożarowego, oraz służby medycznej. Rejestry ćwiczeń związanych z alarmem powinny być przechowywane przez okres co najmniej pięciu lat

8 Sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji

Udział w szkoleniu z zakresu ochrony przeciwpożarowej jest podstawowym obowiązkiem każdego pracownika.

Ustala się następujące rodzaje szkolenia w zakresie ochrony przeciwpożarowej

- szkolenie wstępne instruktażowe
- szkolenie okresowe
-

1. Szkolenie wstępne instruktażowe

Szkolenie wstępne instruktażowe przeprowadza pracownik prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej przed przystąpieniem nowo przyjmowanego pracownika do pracy.

Program szkolenia wstępnego obejmuje tematykę:

- znaczenie ochrony przeciwpożarowej i organizacja ochrony przeciwpożarowej
- zagrożenie pożarowe i przyczyny pożarów
- urządzenia, instalacje i sprzęt gaśniczy będący w obiekcie, drogi i zasady ewakuacji
- zasady zwalczania pożarów

Przeprowadzający szkolenie odnotowuje ten fakt na karcie obiegowej przyjęcia pracownika oraz w rejestrze przeszkolonych pracowników prowadzonym przez pracownika prowadzącego sprawy ochrony przeciwpożarowej.

2. Szkolenie okresowe

Szkolenie okresowe prowadzą pracownicy prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej.

Ze szkolenia przeciwpożarowego pracowników nie prowadzi się egzaminów.

Program szkolenia podstawowego obejmuje tematykę:

- zagrożenie pożarowe, przyczyny powstania pożaru i rozprzestrzeniania się pożaru

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 51 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

- zadania i obowiązki pracowników w zakresie zapobiegania pożarom
- zadania i obowiązki pracowników w wypadku powstania pożaru
- ewakuacja ludzi i mienia, drogi i środki ewakuacji
- sprzęt i środki gaśnicze
- znajomość praktyczna użycia sprzętu pożarniczego i urządzeń przeciwpożarowych

9 Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami

9.1 Czynności zabronione – wytyczne dla wszystkich użytkowników:

W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie następujących czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji:

1. używanie otwartego ognia, palenie tytoniu i stosowanie innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów występujących:
 - a) w strefie zagrożenia wybuchem, z wyjątkiem urządzeń przeznaczonych do tego celu, spełniających wymagania określone w przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 22 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem (Dz. U. Nr 263, poz. 2203),
 - b) w miejscach występowania materiałów niebezpiecznych pożarowo;
1. użytkowanie instalacji, urządzeń i narzędzi niesprawnych technicznie lub w sposób niezgodny z przeznaczeniem albo warunkami określonymi przez producenta bądź niepoddawanych okresowym kontrolom, o zakresie i częstotliwości wynikających z przepisów prawa budowlanego, jeżeli może się to przyczynić do powstania pożaru, wybuchu lub rozprzestrzenienia ognia;
2. garażowanie pojazdów silnikowych w obiektach i pomieszczeniach nieprzeznaczonych do tego celu, jeżeli nie opróżniono zbiornika paliwa pojazdu i nie odłączono na stałe zasilania akumulatorowego pojazdu;
3. rozgrzewanie za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym jest dopuszczalne wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym w budowanych obiektach, a w pozostałych, jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przeznaczone do tego celu podgrzewacze;
4. rozpalamie ognia, wysypywanie gorącego popiołu i żużla lub wypalanie wierzchniej warstwy gleby i traw, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów;
5. składowanie poza budynkami w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki sąsiedniej materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu;
6. użytkowanie elektrycznych urządzeń ogrzewczych ustawionych bezpośrednio na podłożu palnym, z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta;

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 52 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

7. przechowywanie materiałów palnych oraz stosowanie elementów wystroju i wyposażenia wewnątrz z materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od:
 - a) urządzeń i instalacji, których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzewać się do temperatury przekraczającej 373,15 K (100 °C),
 - b) linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji piorunochronnej oraz czynnych rozdzielnic prądu elektrycznego, przewodów elektrycznych siłowych i gniazd wtykowych siłowych o napięciu powyżej 400 V;
8. stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych, z wyjątkiem materiałów trudno zapalnych i niezapalnych, jeżeli zostaną umieszczone w odległości co najmniej 0,05 m od żarówki;
9. instalowanie opraw oświetleniowych oraz osprzętu instalacji elektrycznych, takich jak wyłączniki, przełączniki, gniazda wtyczkowe, bezpośrednio na podłożu palnym, jeżeli ich konstrukcja nie zabezpiecza podłoża przed zapaleniem;
10. składowanie materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji lub umieszczanie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości określonych w przepisach techniczno-budowlanych;
11. składowanie materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach;
12. przechowywanie pełnych, niepełnych i opróżnionych butli przeznaczonych do gazów palnych na nieużytkowych poddaszach i strychach oraz w piwnicach;
13. zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie w przypadku pożaru lub innego zagrożenia powodującego konieczność ewakuacji;
14. blokowanie drzwi i bram przeciwpożarowych w sposób uniemożliwiający ich samoczynne zamknięcie w przypadku powstania pożaru;
15. lokalizowanie elementów wystroju wewnątrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych;
16. uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do:
 - a) gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych,
 - b) przeciwwybuchowych urządzeń odciążających,
 - c) źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - d) urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
 - e) wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych,
 - f) wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej,
 - g) krat zewnętrznych i okiennic, które zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi powinny otwierać się od wewnątrz mieszkania lub pomieszczenia;
17. dystrybucja i przeladunek ropy naftowej i produktów naftowych w obiektach i na terenach nieprzeznaczonych do tego celu.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 53 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

9.2 Zadania i obowiązki właściciela/zarządcy obiektu

1. Organizowanie i nadzorowanie ochrony przeciwpożarowej oraz zapewnienie odpowiednich środków na ten cel
2. Wydawanie wytycznych w zakresie właściwego zabezpieczenia przeciwpożarowego i usuwanie niedociągnięć
3. Ustalanie i aktualizowanie planów dostosowania obiektów do wymagań ochrony przeciwpożarowej oraz zapewnienie niezbędnych środków do realizacji tych planów
4. Zapewnienie warunków ochrony przeciwpożarowej w zakresie bezpieczeństwa i ochrony mienia
5. Uwzględnienie wymagań przeciwpożarowych w dokumentacji budowlanej instalacyjnej, technologicznej i remontowej
6. Wyposażenie pomieszczeń w podręczny sprzęt gaśniczy oraz utrzymanie go w stałej gotowości do użycia
7. Wprowadzenie w życie i aktualizowanie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego
8. Zaznajomienie pracowników ze sposobami przeciwdziałania powstania i rozprzestrzeniania się pożaru, rozmieszczeniem sprzętu gaśniczego oraz postępowania w przypadku powstania pożaru
9. Zaznajomienie pracowników z przepisami przeciwpożarowymi i wprowadzenie do zakresu czynności wszystkich pracowników, obowiązku przestrzegania tych przepisów
10. Wykonywanie zarządzeń organów kontrolnych Państwowej Straży Pożarnej mającej na celu poprawę ochrony przeciwpożarowej.

9.3 Obowiązki Dyrektora.

Dyrektor jest odpowiedzialny za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej jako bezpośredni zarządca obiektu.

1. Realizacja decyzji pokontrolnych organów Państwowej Straży Pożarnej,
2. Zapewnienie spełnienia wymagań przeciwpożarowych w obiekcie,
3. Kierowanie ewakuacją ludzi z obiektu,
4. Zapewnienie odpowiednich warunków ewakuacji ludzi z obiektu,
5. Wprowadzanie w życie postanowień przepisów przeciwpożarowych oraz wynikających z instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
6. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych przez pracowników i wyciąganie konsekwencji w stosunku do pracowników nieprzestrzegających postanowień,
7. Organizacja szkoleń dla pracowników,
8. Dbłość o terminowe prowadzenie przeglądów i kontroli okresowych instalacji i urządzeń, w tym przeciwpożarowych i gaśnic,
9. Wyznaczenie pracowników do kierowania ewakuacją,
10. Kreowanie polityki bezpieczeństwa obiektu,
11. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych przez pracowników firm zewnętrznych, w przypadku prowadzenia prac remontowych lub naprawczych.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Stoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 54 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

9.4 Obowiązki kadry kierowniczej

1. Zapewnienie spełnienia wymagań przeciwpożarowych w obiekcie,
2. Kierowanie ewakuacją ludzi z obiektu,
3. Zapewnienie odpowiednich warunków ewakuacji ludzi z obiektu,
4. Wprowadzanie w życie postanowień przepisów przeciwpożarowych oraz wynikających z instrukcji bezpieczeństwa pożarowego,
5. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych przez pracowników i wyciąganie konsekwencji w stosunku do pracowników nieprzestrzegających postanowień,
6. Organizacja szkoleń dla pracowników,
7. Dbłość o terminowe prowadzenie przeglądów i kontroli okresowych instalacji i urządzeń, w tym przeciwpożarowych i gaśnic,
8. Kreowanie polityki bezpieczeństwa obiektu,
9. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych przez pracowników firm zewnętrznych, w przypadku prowadzenia prac remontowych lub naprawczych.

9.5 Zadania i obowiązki pracowników ochrony obiektu

1. Szczegółowo zapoznać się z treścią dokumentu instrukcji centrali sygnalizacji pożarowej i postępować zgodnie z jej zaleceniami.
2. Zapoznać się z terenem chronionego obiektu, rozmieszczeniem poszczególnych linii dozorowych i czujek na nich zainstalowanych.
3. Okresowo wykonać testowanie elementów sygnalizacyjnych centrali zgodnie z instrukcją obsługi.
4. Znać i przestrzegać instrukcje przeciwpożarowe, sposoby alarmowania pożarowego współpracowników, gości i straży pożarnej oraz użycia podręcznego sprzętu i środków gaśniczych, a także prowadzenia i kierowania ewakuacji osób znajdujących się w budynku do czasu przybycia odpowiednich służb.
5. Otwieranie zamkniętych wyjść ewakuacyjnych z obiektu podczas prowadzenia ewakuacji.
6. Brać udział w szkoleniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej
7. Dbać o właściwy stan zabezpieczenia pożarowego, oraz utrzymania należytego porządku i czystości w pomieszczeniach i na stanowisku pracy
8. Zgłaszać przełożonym o zauważonych brakach lub usterkach mogących się przyczynić do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.
9. Nie zastawiać dróg ewakuacyjnych, dostępu do podręcznego sprzętu gaśniczego oraz urządzeń elektrycznych.
10. Sprawdzić po zakończeniu pracy swoje stanowisko pracy, czy istnieje niebezpieczeństwo powstania pożaru.
11. Sprawdzanie w Momocie obejmowania pracy, czy na stanowisku w wyznaczonym miejscu znajdują się zapasowe klucze do pomieszczeń.
12. Udostępnić dojazd jednostek służb ratowniczych na miejsce zdarzenia.
13. Kierowanie jednostek służb ratowniczych na miejsce zdarzenia.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Stoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 55 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

14. W razie pożaru podporządkować się poleceniom osoby kierującej akcją ratowniczo – gaśniczą przed przybyciem straży pożarnej, a po jej przybyciu podporządkować się dowódcy jednostki ratowniczo – gaśniczej

9.6 Zadania i obowiązki pracowników bez względu na zajmowane stanowisko

1. Brać udział w szkoleniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej
2. Dbać o właściwy stan zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz utrzymania należytego porządku i czystości w pomieszczeniach i na stanowisku pracy
3. Znać i przestrzegać instrukcje przeciwpożarowe, sposoby alarmowania pożarowego współpracowników i straży pożarnej oraz użycia podręcznego sprzętu i środków gaśniczych
4. Zgłaszać przełożonym o zauważonych brakach lub usterkach mogących się przyczynić do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru
5. Nie zastawiać dróg ewakuacyjnych, dostępu do podręcznego sprzętu gaśniczego oraz urządzeń elektrycznych
6. Sprawdzić po zakończeniu pracy swoje stanowisko pracy, czy istnieje niebezpieczeństwo powstania pożaru
7. Usunąć wszelkiego rodzaju odpady i śmieci oraz wyłączyć dopływ energii elektrycznej od nieeksploatowanych urządzeń
8. W razie pożaru podporządkować się poleceniom osoby kierującej akcją ratowniczo – gaśniczą przed przybyciem straży pożarnej, a po jej przybyciu podporządkować się dowódcy jednostki ratowniczo – gaśniczej.

9.7 Zadania i obowiązki pracowników firm zewnętrznych wykonujących prace na terenie:

Kierownik firmy zewnętrznej wykonujący wszelkie prace na terenie zakładu jest odpowiedzialny za realizację obowiązków związanych z ich zabezpieczeniem z zakresu ochrony przeciwpożarowej jako bezpośredni przełożony oraz ściśle współpracuje z kierownictwem zakładu.

Do podstawowych obowiązków wszystkich pracowników firm zewnętrznych należy:

1. Zapoznać się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego obowiązującą na terenie zakładu, a w szczególności ze sposobami alarmowania pracowników, straży pożarnej oraz sposobów ewakuacji.
2. Dbać o właściwy stan zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz utrzymania należytego porządku na stanowisku pracy
3. Zgłaszać przełożonym o zauważonych brakach lub usterkach mogących się przyczynić do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru
4. Nie zastawiać dróg pożarowych dróg ewakuacyjnych w budynkach oraz dostępu do podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń elektrycznych
5. Sprawdzać po zakończeniu pracy swoje stanowisko pracy, czy istnieje niebezpieczeństwo powstania pożaru
6. Usunąć wszelkiego rodzaju odpady i śmieci oraz wyłączyć dopływ energii elektrycznej od nieeksploatowanych urządzeń

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 56 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

7. W razie pożaru podporządkować się poleceniom osoby kierującej akcją ratowniczo – gaśniczą przed przybyciem straży pożarnej, a po jej przybyciu podporządkować się dowódcy jednostki ratowniczo – gaśniczej
8. Po ogłoszeniu alarmu niezwłocznie udać się do oznaczonego miejsca zbiórki
9. Kierownik grupy nadzoruje ewakuację podległych mu pracowników, sprawdza stan osobowy ewakuowanych, następnie przekazuje informację o liczbie ewakuowanych pracowników pracownikom ochrony obiektu

9.8 Materiały niebezpieczne pożarowo – wytyczne stosowania, składowania i magazynowania:

Przy używaniu lub przechowywaniu materiałów niebezpiecznych pożarowo należy:

- 1) stosować się do wytycznych zawartych w kartach charakterystyki, w szczególności:
 - a) postępować z substancjami i mieszaninami oraz magazynować je stosując się do wymagań sekcji 7 kart,
 - b) przed przystąpieniem do pracy dokonać oceny zagrożeń i przygotować środki niezbędne do zabezpieczenia prac i działań na wypadek pożaru lub innego zdarzenia, w szczególności:
 - zidentyfikować zagrożenia zgodnie z sekcją 2 karty oraz określić środki bezpiecznego postępowania zgodnie z punktem 7.1 karty,
 - przygotować środki do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zapoznać się z zasadami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej zgodnie z wytycznymi sekcji 4 karty,
 - do zabezpieczenia przeciwpożarowego ustalić środki gaśnicze i zasady postępowania zgodnie z wytycznymi sekcji 5 karty,
 - określić zasady postępowania w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska zgodnie z wytycznymi sekcji 6 karty,
 - określić zasady kontroli narażenia i środki ochrony indywidualnej zgodnie z wytycznymi sekcji 8 karty,
 - określić zasady postępowania z odpadami na podstawie wytycznych sekcji 13 karty;
 - c) substancje magazynować z zachowaniem przepisów przeciwpożarowych oraz wytycznych określonych w karcie charakterystyki materiału palnego, w tym wytycznych magazynowania określonych w sekcji 7 karty;
- 2) na stanowisku pracy utrzymywać ilość materiału niebezpiecznego pożarowo nie większą niż jest to niezbędne, jeżeli przepisy szczególne, karta charakterystyki lub techniczna nie stanowi inaczej;
- 3) przechowywać zapas materiałów niebezpiecznych pożarowo w oddzielnym magazynie przystosowanym do takiego celu, zapewniając w szczególności:
 - a) aby materiały niebezpieczne pożarowo były przechowywane w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu w następstwie procesu składowania lub wskutek wzajemnego oddziaływania,
 - b) aby przechowywać ciecze o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55 °C) wyłącznie w pojemnikach przystosowanych do tego celu, wykonanych z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 57 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

elektryczności statycznej, wyposażonych w szczelne zamknięcia i zabezpieczonych przed stłuczeniem,

- 4) nie przechowywać materiałów niebezpiecznych pożarowo w obrębie klatek schodowych i korytarzy oraz w innych pomieszczeniach ogólnie dostępnych,
- 5) podczas przechowywania cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55 °C) w budynkach, w strefach pożarowych zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi:
 - a) w jednej strefie pożarowej, zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi innej niż ZL IV przechowywać:
 - do 10 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 294,15 K (21 °C) oraz
 - do 50 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu 294,15÷328,15 K (21-55 °C),
- 6) podczas przechowywania cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55 °C) w pomieszczeniach stanowiących odrębną strefę pożarową, spełniającą wymagania techniczno-budowlane dotyczące stref pożarowych PM, jest dopuszczalne przechowywać je w takiej ilości, że gęstość obciążenia ogniowego stworzona przez tę ciecz nie przekroczy wartości ustalonej dla danego pomieszczenia. Gęstość obciążenia ogniowego dla składowanych materiałów należy obliczyć korzystając z normy PN-B-02852.

Uwaga: zabronione jest składowanie materiałów palnych w pomieszczeniach technicznych, tj. w pomieszczeniach przeznaczonych dla urządzeń służących do funkcjonowania i obsługi technicznej budynku;
- 7) pamiętać, że podczas przechowywania cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 373,15 K (100 °C) w garażach:
 - a) o powierzchni powyżej 100 m² jest dopuszczalne przechowywanie tych cieczy tylko wtedy, gdy są niezbędne przy eksploatacji pojazdu i są przechowywane w jednostkowych opakowaniach stosowanych w handlu detalicznym,
 - b) nie jest dopuszczalne przelewanie paliwa oraz napełnianie nim zbiorników paliwa w pojazdach,
 - c) wolno stojących wykonanych z materiałów niepalnych o powierzchni do 100 m² jest dopuszczalne przechowywanie do 200 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55 °C);
 - d) o powierzchni do 100 m², innych niż wolno stojące wykonane z materiałów niepalnych, jest dopuszczalne przechowywanie:
 - do 20 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 294,15 K (21 °C) lub
 - do 60 dm³ cieczy o temperaturze zapłonu 294,15÷373,15 K (21-100 °C);
 - e) ciecze powinny być przechowywane w naczyniach metalowych lub innych dopuszczonych do tego celu, posiadających szczelne zamknięcia.

10 Załączniki

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 58 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

10.1 Oświadczenie zapoznania się z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego

.....
(pieczęć zakładu pracy)

OŚWIADCZENIE

Imię i nazwisko:

Stanowisko (pełniona funkcja):

Niniejszym oświadczam, że zostałem (łam) przeszkolony w zakresie przepisów i wymogów ochrony przeciwpożarowych obowiązujących w obiekcie Termy Maltańskie Sp. z o.o., które zobowiązuję się przestrzegać. Poinformowano mnie również o rodzajach podręcznego sprzętu gaśniczego i sposobach jego uruchomienia oraz o zasadach postępowania na wypadek pożaru, w tym również dotyczących ewakuacji ludzi i mienia. Zobowiązuję się do przestrzegania postanowień Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

.....

(podpis wykładowcy)

.....

(podpis osoby szkolonej)

Data szkolenia:

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 59 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

10.2 Instrukcja postępowania w przypadku uruchomienia systemu

Instrukcja postępowania w przypadku uruchomienia systemu SAP

Po uruchomieniu systemu SAP dowódca ochrony powinien:

1. Zlokalizować miejsce zagrożenia poprzez:
 - System monitoringu – udanie się do pomieszczenia nr 147
 - Skierowanie pracownika ochrony poprzez:
 - Polecenie ustne
 - Polecenie radiowe
 - Polecenie telefoniczne
 - kontakt telefoniczny z daną strefą w której wykryto zagrożenie –pracownik ochrony lub KOT.
2. Otrzymać meldunek o zagrożeniu lub braku zagrożenia.
3. W ciągu do 3 minut powiadomić o zagrożeniu lub braku zagrożenia Operatora SMA Iskra pod numerami:

618 733 938 lub 609 297 899

ORAZ Podać NUMER OBIEKTU

657

4. Sporządzić notatkę ze zdarzenia.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 60 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

10.3 Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pod względem pożarowym – wzór.

Nazwa i określenie pomieszczenia - stanowiska, w którym przewiduje się wykonywanie prac

.....
.....
.....

Charakterystyka - technologiczna przewidzianych do realizacji prac

.....
.....
.....

Charakterystyka zagrożenia pożarowego, zagrożenia wybuchem oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu lub rejonie przewidzianych prac

.....
.....
.....
.....

Rodzaje elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym pomieszczeniu lub rejonie przewidzianych prac

.....
.....
.....

Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, stanowiska, urządzenia na okres wykonywania prac

.....
.....
.....

Ilość i rodzaje gaśnic do zabezpieczenia toku prac

.....
.....

Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w razie zaistnienia pożaru

.....
.....
.....

Osoba(y) odpowiedzialne za całokształt przygotowania zabezpieczenia

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 61 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

przeciwpożarowego toku prac

.....

.....

Osoba (y) odpowiedzialna (e) za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego w toku wykonywanych prac

.....

.....

Osoba (y) zobowiązane do przygotowania kontroli rejonu prac po ich zakończeniu (określenie ilości i częstotliwości i kontroli)

.....

.....

PODPISY CZŁONKÓW KOMISJI (imię i nazwisko, zajmowane stanowisko)

1.
2.
3.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 62 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

10.4 Zezwolenie nr na prowadzenie prac niebezpiecznych pod względem pożarowym - wzór

1. Miejsce pracy:.....
(pomieszczenie, stanowisko, instalacja)

2. Rodzaj pracy:

3. Czas pracy: dnia od godz. do godz.

4. Zagrożenie pożarowe-wybuchowe w miejscu pracy:

.....
.....
.....

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru lub wybuchu

.....
.....
.....

6. Środki zabezpieczenia:

a) przeciwpożarowe

.....
.....
.....

b) BHP

.....
.....
.....

c) inne

.....
.....
.....

7. Sposób wykonania pracy:

.....
.....
.....

8. Odpowiedzialni za:

a) przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczających i zabezpieczenie toku prac pożarowo niebezpiecznych:

Nazwisko Wykonano Podpis

b) wyłączenie spod napięcia, itp.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 63 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

Nazwisko Wykonano Podpis

c) dokonano analizy stężenia par cieczy, gazów i pyłów:

Nazwisko Wykonano Podpis

W miejscu pracy nie występują niebezpieczne stężenia:

Podpis

d) stosowanie środków zabezpieczających organizację pracy i instruktazu:

Nazwisko Przyjąłem do wykonania

Podpis

9. Zezwalam na rozpoczęcie prac:

(zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów przez osoby wymienione w pkt. 8)

.....
 (podpis wypisującego)
 (podpis Przewodniczącego Komisji)

10. Pracę zakończono dnia godz.....

Wykonał.....

11. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań i okoliczności mogących zainicjować pożar.

Stwierdzam odebranie robót: Skontrolował:

.....
 (podpis)
 (podpis)

UWAGA!

Odbierający przekazuje zezwolenie Przewodniczącemu Komisji celem włączenia do akt.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 64 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

10.5 Znaki ochrony przeciwpożarowej zgodne z PN-EN ISO 7010:2011

	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Gaśnica Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się gaśnica
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Hydrant wewnętrzny Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się wąż pożarniczy
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Drabina pożarowa Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się drabina, którą można używać wyłącznie do gaszenia pożaru
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Zestaw sprzętu ochrony przeciwpożarowej Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się sprzęt pożarniczy
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Alarm pożarowy Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się przycisk alarmowy
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Telefon alarmowania pożarowego Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się telefon alarmowy
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Instalacja gaszenia gazem Funkcja: Wskazuje lokalizację stałej baterii gaśniczej
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Wózek gaśniczy Funkcja: Wskazuje lokalizację gaśnicy na kółkach
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Przenośny agregat piany Funkcja: Wskazuje lokalizację przenośnej gaśnicy pianowej

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE
62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298
www.osp-tarnowopodgorne.pl

Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki
tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 65 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Aplikator mgły wodnej Funkcja: Wskazuje lokalizację aplikatora mgły wodnej
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Stała instalacja gaśnicza Funkcja: Wskazuje lokalizację stałej instalacji gaśniczej
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Stałe Urządzenia Gaśnicze Wodne Funkcja: Wskazuje lokalizację stałej instalacji gaśniczej wodnej
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Stacja spustowa Funkcja: Wskazuje położenie stacji zdalnego zwalniania
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Monitor pożaru Funkcja: Wskazuje lokalizację miejsca monitorowania pożaru
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Ochrona przeciwpożarowa Nazwa: Koc gaśniczy Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się koc gaśniczy

10.6 Znaki bezpieczeństwa Ewakuacyjne zgodne z PN-EN ISO 7010:2011

	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (lewostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze strzałką
	
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Wyjście ewakuacyjne (prawostronne) Funkcja: Oznaczenie drogi ewakuacyjnej do obszaru bezpiecznego Do podania informacji o kierunku stosowany jest znak uzupełniający ze

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE
62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Stoneczna 2, tel. 618 147 298
www.osp-tarnowopodgorne.pl

Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki
tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 66 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

	<p>strzałką</p>
	<p>Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Strzałka kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do pionu. Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający. Przykłady stosowania znaku:</p>
	<p>Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Strzałka o nachyleniu 45st. kierunek ewakuacji Funkcja: Do wyznaczania kierunku ewakuacji (strzałka może być obrócona o wielokrotność kąta 90st. w stosunku do 45st. Znak ten ma zastosowanie wyłącznie jako znak uzupełniający. Przykłady stosowania znaku:</p>
	<p>Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Miejsce zbiórki do ewakuacji Funkcja: Oznaczenie bezpiecznego punktu zbiórki do ewakuacji</p>
	<p>Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Miejsce zbiórki do ewakuacji dla inwalidów Funkcja: Wskazuje lokalizację tymczasowej strefy bezpieczeństwa (kryjówki) dla oczekujących pomocy, którzy nie mogą korzystać ze schodów w przypadku ewakuacji</p>
	<p>Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Okno ewakuacyjne z drabiną ewakuacyjną Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne z zamontowaną drabiną</p>
	<p>Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Okno ewakuacyjne Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się okno ewakuacyjne, dzięki któremu służby ratunkowe mogą ratować ludzi za pomocą drabiny</p>
	<p>Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Słuc aby uzyskać dostęp Funkcja: Oznaczenie pokrywy, którą należy słuc w celu uzyskania dostępu do klucza otwierającego wyjście ewakuacyjne</p>

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Stoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 67 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przekręcić aby otworzyć Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku przeciwnym do ruchu wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przekręcić aby otworzyć Funkcja: Informuje, iż należy przekręcić klamkę drzwi bezpieczeństwa w kierunku zgodnym z ruchem wskazówek zegara, aby drzwi się otworzyły
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pchać aby otworzyć drzwi (lewe) Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na lewo
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pchać aby otworzyć drzwi (prawe) Funkcja: Wskazuje, iż po naciśnięciu drzwi otwierają się na prawo
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przesuń drzwi w prawo aby otworzyć Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Przesuń drzwi w lewo aby otworzyć Funkcja: Wskazuje kierunek, w którym otwierają się drzwi przesuwne
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z lewej strony Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z lewej strony
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Drzwi otwierają się przez pociągnięcie z prawej strony Funkcja: Wskazuje, że drzwi otwiera się pociągając je z prawej strony
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Drabina ewakuacyjna Funkcja: Wskazuje lokalizację trwale umocowanej drabiny ewakuacyjnej

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Stoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 68 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

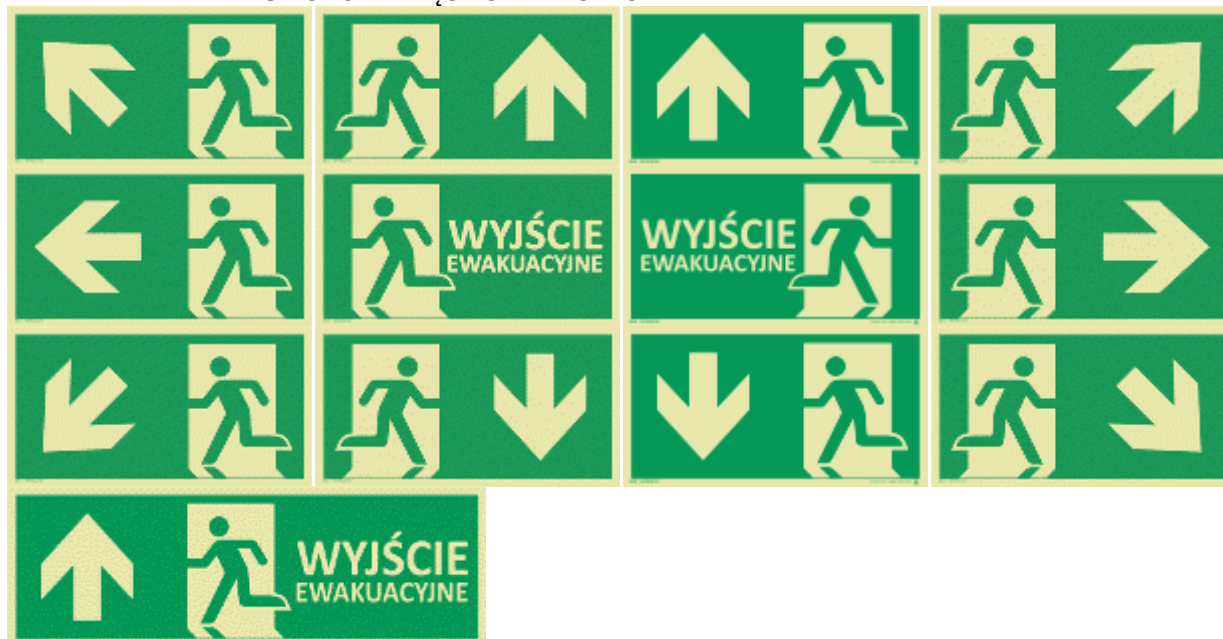
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Pierwsza pomoc medyczna Funkcja: Oznaczenie lokalizacji sprzętu lub zaplecza pierwszej pomocy Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Telefon alarmowy Funkcja: Do wzywania pierwszej pomocy lub ratunku Zastosowanie: Oznakowanie bezpieczeństwa. Instrukcje bezpieczeństwa i napisy.
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Lekarz Funkcja: Wskazuje miejsce, gdzie w nagłych wypadkach można znaleźć lekarza
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Defibrylator (AED) Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się automatyczny defibrylator zewnętrzny
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Prysznic do przemywania oczu Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic do przemywania oczu
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Prysznic bezpieczeństwa Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajduje się prysznic bezpieczeństwa.
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Nosze Funkcja: Wskazuje miejsce, w którym znajdują się nosze
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Walizka medyczna Funkcja: Wskazuje lokalizację walizki medycznej
	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Resuscytator z tlenem Funkcja: Wskazuje lokalizację resuscytatora tlenu

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Stoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 69 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

	Standard: ISO 7010:2011 Kategoria: Znaki Środków Ewakuacji Nazwa: Aparat oddechowy Funkcja: Wskazuje lokalizację aparatu oddechowego
---	---

ISO7010:2011 ISO 3864-1:2006
ZNAKI EWAKUACYJNE ŁĄCZONE POZIOME

ISO 7010:2011
ZNAKI EWAKUACYJNE ŁĄCZONE PIONOWE

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE
62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298
www.osp-tarnowopodgorne.pl

Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki
tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 70 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

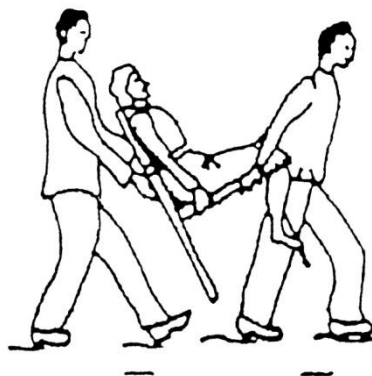
10.7 Sposoby ewakuacji ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się (w zależności od stopnia dysfunkcji i możliwości praktycznych)

10.7.1 Ewakuacja osoby poszkodowanej przez dwie osoby przy użyciu noszy.

Bardzo ważnym elementem tego sposobu ewakuacji jest prawidłowe ułożenie osoby poszkodowanej oraz zapięcie pasów.

10.7.2 Ewakuacja na krześle.

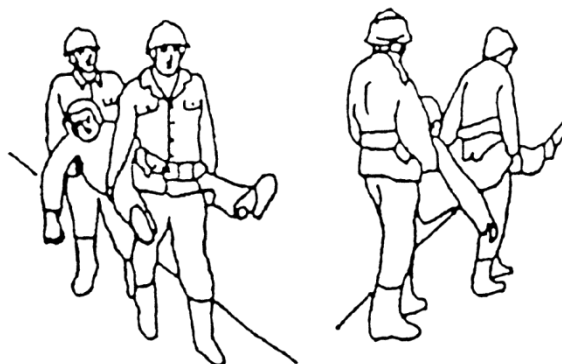

Ten sposób przenoszenia można stosować wszędzie tam, gdzie niemożliwe jest operowanie noszami np. w ciasnych i krętych korytarzach, klatkach schodowych itp.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

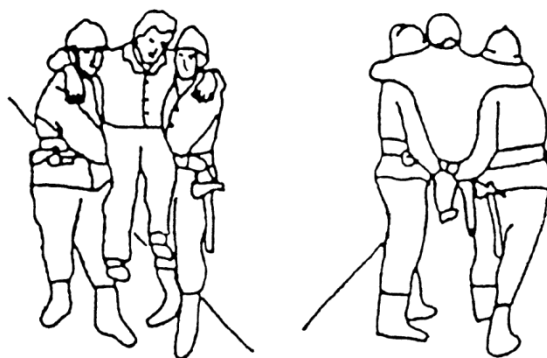
Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 71 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

10.7.3 Ewakuacja osoby poszkodowanej chwytem kończynowym.

Jeden z ratujących chwyta ewakuowanego pod pachy, stojąc od strony jego głowy, a drugi pod kolana, stojąc tyłem do ratowanego.

10.7.4 Ewakuacja osoby poszkodowanej przez dwie osoby „na stołeczku”.

Ratownicy odpowiednim chwytem rąk tworzą „stołeczek”, na który siada ratowany trzymając ratowników za szyję. Ratownicy lekko zwrócenii do siebie, ukośnie do kierunku ewakuacji, wynoszą rannego.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

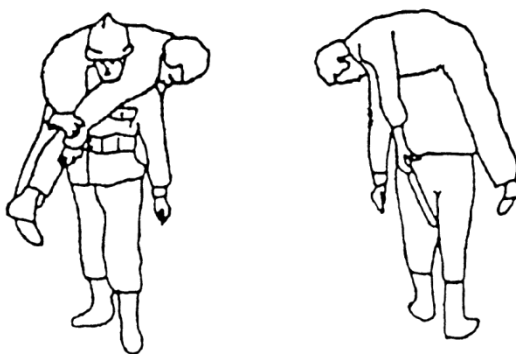
Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 72 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

10.7.5 Ewakuacja osoby poszkodowanej przez dwie osoby chwytem „huśtawkowym”.

Ratownicy chwytają się za ręce „zewnątrznie”, wkładając je pod siedzenie ratowanego. Rękami „wewnętrznymi” po wzajemnym uchwycie na wysokości łokcia zabezpieczają ratowanego od tyłu, tworząc wsparcie na wysokości górnej części jego pleców.

10.7.6 Ewakuacja osoby poszkodowanej przez jedną osobę chwytem „strażackim”.

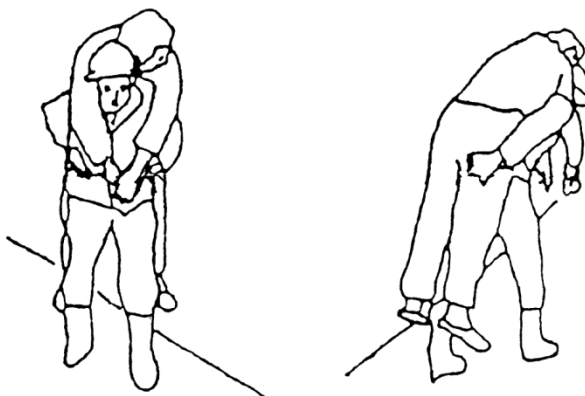

Ratowany po odpowiednim chwycie wstępnym wykonanym przez ratującego, znajduje się w poprzecznym ułożeniu, zwisając na jego barkach. Ratujący ma jedną rękę przełożoną pomiędzy nogami ratowanego, trzymając go za rękę na wysokości nadgarstka, druga ręka ratowanego zwisa swobodnie z tyłu. Ratujący ma również drugą rękę wolną i może jej użyć np. do otwierania pomieszczeń, likwidacji przeszkód itp.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

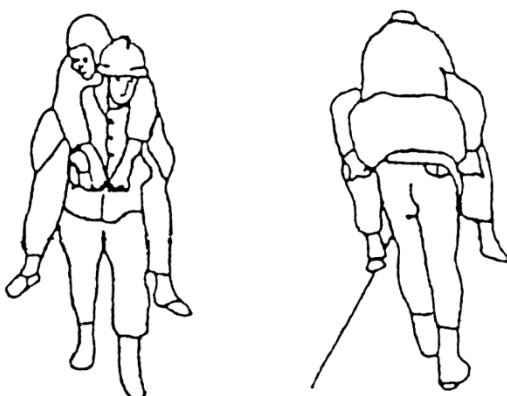
Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 73 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

10.7.7 Ewakuacja osoby poszkodowanej przez jedną osobę chwytem „tłumokowym”.

Ratowany zakłada ręce od tyłu przez ramiona ratownika, aby zwisały one na piersi ratującego. Ciało powinno spoczywać na plecach ratownika w taki sposób, aby nogi nie dotykały ziemi. W określonych wypadkach ratujący przytrzymuje ręce przenoszonego. Może też czynić to jedną ręką, używając drugiej do lepszego ułożenia i przytrzymywania ratowanego na plecach lub złapania się poręczy np. przy schodzeniu po schodach klatki schodowej.

10.7.8 Ewakuacja osoby poszkodowanej przez jedną osobę chwytem na „barana”.

Ratowany leży na plecach ratownika i przytrzymuje się rękami za jego szyję. Ratujący podchwyttem pod kolana przytrzymuje ratowanego w ten sposób, aby środek ciężkości ratowanego znajdował się na wysokości krzyża ratującego. Ratownik jest lekko pochylony do przodu.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

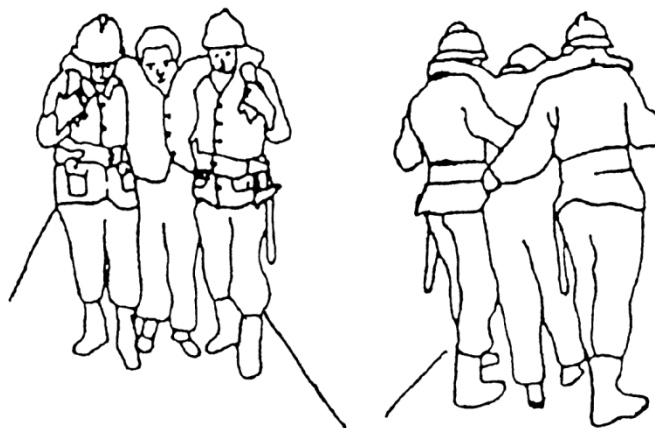
Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 74 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

10.7.9 Ewakuacja osoby poszkodowanej sposobem wyprowadzania z pomocą:

10.7.9.1 jednej osoby:

10.7.9.2 dwóch osób:

Tym sposobem są ewakuowane osoby, które mogą się poruszać przy pomocy innych osób.

Ratowani ujęci pod rękę przytrzymują się za szyję ratującego.

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl

Firma	INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	Strona 75 z 75
Kompleks Sportowo-Rekreacyjny TERMY MALTAŃSKIE		Data wydania: 01.04.2019

10.8 Aktualizacja Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego

L.p.	Data	Temat aktualizacji	Podpis

10.9 Szczegółowa Instrukcja bezpiecznej ewakuacji z obiektu.

11 Plany graficzne

OPRACOWANIE INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO	
OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA TARNOWO PODGÓRNE 62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Słoneczna 2, tel. 618 147 298 www.osp-tarnowopodgorne.pl	Insp. ochrony przeciwpożarowej i BHP Tomasz Kubacki tel.660 725 741, e-mail: tomasz.kubacki.ppoz@wp.pl